

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 7. září 2023 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Pavla Bendy a soudců JUDr. Věry Trojanové a JUDr. Moniky Křikavové
odvolání

1. **státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1,**
2. **JUDr. K. H., nar. xxx v Xxx, advokáta, bytem xxx,**
3. **JUDr. R. O., nar. xxx ve Xxx, starobního důchodce, bytem xxx,**
4. **Mgr. J. Š., nar. xxx ve Xxx, invalidního důchodce, bytem xxx, a**
5. **poškozeného J. Ch., nar. xxx v Xxx, bytem xxx, zastoupeného zmocněnkyní Mgr. Janou Hrdličkovou, advokátkou, se sídlem Muchova 223/6, 160 00 Praha 6**

podaná proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 9. 9. 2021, sp. zn. 8 T 103/2018, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. řádu **se napadený rozsudek zrušuje v případě obžalovaných JUDr. Z. D. a Mgr. J. Š. pouze ve výroku, jímž bylo podle § 44 tr. zákoníku v jejich případě upuštěno od uložení souhrnného trestu, a**

podle § 259 odst. 3 tr. řádu **se znovu rozhoduje tak, že se obžalovaní**

1. **JUDr. Z. D., nar. xxx, a**
2. **Mgr. J. Š., nar. xxx,**

při nezměněných výrocích o vině – v případě obžalovaného JUDr. Z. D. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I.), a v případě obžalovaného Mgr. J. Š. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I., ad II.),

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Vacková

odsuzují

oba obžalovaní podle § 329 odst. 2 tr. zákoníku č. 40/2009 Sb. ve znění platném do 30. 11. 2011, **k trestu odnětí svobody v trvání 2 (dvou) roků.**

Podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku **se oběma obžalovaný výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 2 (dvou) roků.**

Podle § 256 tr. řádu **se odvolání obžalovaných JUDr. K. H., JUDr. R. O. a poškozeného J. Ch. zamítají.**

Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 byli obžalovaní JUDr. Z. D., JUDr. K. H., JUDr. R. O. a Mgr. J. Š. uznáni vinnými: obžalovaný JUDr. Z. D. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I.), obžalovaný JUDr. K. H. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad II.), obžalovaný JUDr. R. O. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I., ad III.), a obžalovaný Mgr. J. Š. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I., ad II.), jichž se podle skutkových zjištění soudu I. stupně dopustili tím, že:

I. obžalovaní JUDr. Z. D., JUDr. R. O., Mgr. J. Š. a s již odsouzeným JUDr. J. M.,

jako příslušníci Sboru národní bezpečnosti, služebně zařazení na 2. oddělení 2b odboru Správy Státní bezpečnosti Praha (StB), které bylo zaměřené na vyhledávání, odhalování, dokumentování a potlačování činnosti osob nepřátelských tehdejšímu socialistickému režimu, během výkonu služby, a to JUDr. Z. D. jako řadový příslušník v letech 1981 až 1982, JUDr. J. M. ve vedoucí funkci náčelníka v letech 1978 až 1981, JUDr. R. O. ve vedoucí funkci náčelníka v letech 1981 až 1982, Mgr. J. Š. jako řadový příslušník v letech 1977 až 1983,

I.a) se podíleli na zpracovávání tzv. „svazku“ vedeného pod krycím názvem „Xxx“ na osobu poškozeného V. B., nar. xxx, jenž byl předmětem zájmu Státní bezpečnosti pro svoje aktivity, které vyvíjel především jako signatář Charty 77, a proto byl zařazen do projektů StB pod názvy „PREVENCE“ „IZOLACE“ a „ASANACE“, zaměřených především vůči signatářům a příznivcům Charty 77, kdy podstatou projektu "PREVENCE" bylo systematické šikanování v bydlíšti i na pracovišti, otevřené zastrašování, ostentativní sledování či opakované zadržování v celách předběžného zadržení a vyhrožování trestním stíháním, podstatou projektu „IZOLACE“ byla kompromitace před spoluobčany a podstatou projektu „ASANACE“ bylo docílení vystěhování signatářů a příznivců Charty 77 do zahraničí,

příčemž již odsouzený JUDr. J. M. a obžalovaný JUDr. R. O. z titulu vedoucí funkce náčelníka kontrolovali a schvalovali dokumenty vážící se k poškozenému V. B. a obžalovaní Mgr. J. Š. a JUDr. Z. D. jako řadoví příslušníci, případně společně ještě s dalšími příslušníky StB vyvíjeli na poškozeného V. B. systematický nátlak v podobě tzv. „profylakticko-rozkladných“ a „agenturně-operativních“ opatření, poškozeného opakovaně navštěvovali jak doma, tak v zaměstnání, v intervalech dvakrát až třikrát za týden ho vyslyšali, při výsleších mu vyhrožovali fyzickou likvidací jeho osoby, třeba že ho přejede nákladní automobil, během jednoho výslechu hrozili poškozenému únosem jeho tehdy dvouleté dcery N. B. a jeho manželky M. B., při jednom

z výsledků ho obžalovaný Mgr. J. Š. zbil, v intervalech přibližně jedenkrát do měsíce ho zadrželi a na 48 hodin umístili do cely zadržení, opakovaně u poškozeného prováděli domovní prohlídky, během kterých mu vyhrožovali stejně jako při výsleších, kdy při poslední domovní prohlídce dali poškozenému na vybranou, zda chce jít do vězení, nebo odjet do zahraničí, jinak že se může stát, že při příští domovní prohlídce u něho najdou ve skříni samopal,

v důsledku kterýchžto šikanózních kroků docílili, že se poškozený V. B., ač to nebylo jeho svobodné rozhodnutí, po vyřízení potřebných formalit vystěhoval se dne 29. 03. 1982 společně se svou manželkou M. B., nar. xxx a nezletilou dcerou N. B., nar. xxx z území tehdejší Československé socialistické republiky do Rakouska, což bylo pro všechny členy rodiny spojeno se ztrátou občanství,

přičemž z dochovaného a v Archivu bezpečnostních složek (ABS) uloženého listinného materiálu mimo jiné vyplývá, že

- por. J. Š. dne 06. 10. 1981 zpracoval úřední záznam o opatření provedeném v rámci akce „Xxx“ a úřední záznam podepsal náčelník npor. JUDr. R. O.,
- pprap. Z. D. dne 26. 10. 1981 zpracoval návrh na převedení signálního svazku č. xxx vedeného na V. B. na svazek osobní, kdy navrhovatelem byl náčelník npor. JUDr. R. O., s uvedením cíle kompromitovat V. B. před ostatními členy Charty 77 opakovanými profylaktickými-rozkladnými pohovory narušovat jeho aktivity, opakovaně provádět kontroly k jeho osobě a tím docílit kompromitaci v místě bydliště v rámci akce „PREVENCE“, vytvářet podmínky k naplnění projektu „ASANACE“ a „IZOLACE“, a to vzhledem k tomu, že dosud prováděná opatření na něho nemají větší pozitivní vliv,
- pprap. Z. D. dne 17. 11. 1981 zpracoval stanovisko pozitivní stanovisko k žádosti V. B. o vystěhování do Kanady a doporučil tehdejšímu Odboru pasů a víz Správy státní bezpečnosti urychlené vyřízení jeho žádosti,
- nstržm. J. Š. dne 29. 11. 1977 vypracoval úřední záznam obsahující informace o V. B. a jeho aktivitách, který za náčelníka schválil ppor. J. M. nyní již odsouzený,
- pprap. Z. D. dne 24. 11. 1981 zpracoval výkaz preventivních opatření provedených vůči V. B. a výkaz schválil náčelník npor. JUDr. R. O.,
- npor. R. O. dne 12. 10. 1981 zpracoval vůči V. B. návrh na zavedení zpravodajsko - technického úkonu „Diagram“, jehož podstatou byl dlouhodobý prostorový odposlech za využití technického zařízení nainstalovaného v bytě,
- pprap. Z. D. dne 06. 04. 1982 zpracoval návrh na uložení svazku nepřátelské osoby číslo 0127713 v akci „Xxx“, zpracování návrhu doporučil náčelník npor. R. O.,
- pprap. Z. D. dne 12. 08. 1982 přeregistroval a předal svazek s krycím názvem „Xxx“ jinému zpracovateli;

I.b) se podíleli na zpracovávání tzv. „svazku“ vedeného pod krycím názvem „Xxx“ na osobu poškozené J. P., nar. xxx, která byl předmětem zájmu Státní bezpečnosti pro svoje aktivity, které vyvíjela především jako signatářka Charty 77, a proto byla zařazena do projektů StB pod názvy „PREVENCE“ „IZOLACE“ a „ASANACE“, zaměřených především vůči signatářům a příznivcům Charty 77, kdy podstatou projektu "PREVENCE" bylo systematické šikanování v bydlišti i na pracovišti, otevřené zastrašování, ostentativní sledování či opakované zadržování v celách předběžného zadržení a vyhrožování trestním stíháním, podstatou projektu „IZOLACE“ byla kompromitace před spoluobčany a podstatou projektu „ASANACE“ bylo docílení vystěhování signatářů a příznivců Charty 77 do zahraničí,

náčelníka kontrolovali a schvalovali dokumenty vážící se k poškozené J. P. a obžalovaní přičemž odsouzený JUDr. J. M. a obžalovaný JUDr. R. O. z titulu vedoucí funkce Mgr. J. Š. a JUDr. Z. D. jako řadoví příslušníci, případně společně ještě s dalšími příslušníky StB vyvíjeli na poškozenou J. P. systematický nátlak v podobě tzv. „profylakticko-rozkladných“ a „agenturně-operativních“ opatření, poškozenou opakovaně vyslyšali, k výsledkům ji předváděli i po náročných nočních směnách, které jako zdravotní sestra sloužila v nemocnici, při výsleších, kterých absolvovala celkem

asi 80 a některé z nich trvaly několik hodin, jí nepouštěli na toaletu, uráželi jejího otce, nebo ji v zimě odvezli k výslechu a po něm ji propustili bez zimního oblečení a bez prostředků, asi osmkrát ji zadrželi a na 48 hodin umístili do cely zadržení, bez ohlášení ji navštěvovali doma, prováděli u ní domovní prohlídky, při kterých zabavovali různé věci včetně soukromé korespondence, v důsledku kterýchžto šikanózních kroků docílili, že se poškozená J. P., ač to nebylo její svobodné rozhodnutí, po vyřízení potřebných formalit vystěhovala dne 12. 05. 1982 z území tehdejší Československé socialistické republiky do Rakouska, což bylo pro ni spojeno se ztrátou občanství, přičemž z dochovaného a v Archivu bezpečnostních složek (ABS) uloženého listinného materiálu mimo jiné vyplývá, že

- npor. R. O. podepsal vypracované vyhodnocení rozpracování akce "Xxx" ze dne 09. 09. 1980, v jehož závěru se konstatuje, že se podařilo částečně zamezit nepřátelské činnosti J. P.,
- npor. R. O. podepsal vypracovaný plán operativního rozpracování akce "Xxx" ze dne 09. 09. 1980, v jehož závěru se konstatuje, že kontrola plnění plánu bude prováděna průběžně na úrovni náčelníka oddělení a jedenkrát za dva měsíce na úrovni vedení odboru, přičemž úkoly spočívají v tom, že bude informován zaměstnavatel J. P. o jejich postojích a názorech, prostřednictvím sledování bude prováděna kontrola její činnosti v době pracovního volna, budou prováděny opakované preventivní pohovory a bude kompromitována,
- npor. R. O. podepsal vypracovaný úřední záznam ze dne 29. 06. 1981, v jehož závěru se konstatuje, že v rámci akce "Xxx" bude provedena realizace schváleného návrhu projektu "ASANACE",
- npor. R. O. podepsal vypracovaný úřední záznam ze dne 10. 07. 1981, v jehož závěru se konstatuje, že získané poznatky budou využity při rozpracování akce "Xxx" a jejího zařazení do projektu "ASANACE",
- npor. R. O. podepsal vypracované memorandum ze dne 21. 09. 1981, v němž se uvádí, že vůči J. P. byla provedena řada preventivních a profylaktických pohovorů, v několika případech za použití zadržení a umístění v cele předběžného zadržení, že na její nepřátelskou činnost byl upozorněn její zaměstnavatel, v důsledku čehož musela 3x změnit zaměstnání a od současného zaměstnavatele opět dostala výpověď, v důsledku čehož uvažuje o vystěhování, čehož má být využito k jejímu zařazení do projektu "ASANACE" s tím, že dále bude vůči ní postupováno tak, aby se dobrovolně vystěhovala z republiky,
- npor. R. O. doporučil ke schválení vypracovaný návrh ze dne 02. 11. 1981 na převedení signálního svazku č. 26749 "Xxx" na osobní svazek, v němž se mimo jiné uvádí, že v případě, že by se J. P. nevystěhovala, bude připravena na základě § 202 tr. zákona, popřípadě i § 98 a § 112 tr. zákona realizace její osoby,
- por. J. Š. dne 05. 01. 1982 převzal osobní svazek s krycím jménem "Xxx" k dalšímu rozpracování, převzetí osobního svazku schválil npor. R. O.,
- npor. R. O. podepsal vypracovaný úřední záznam ze dne 05. 05. 1982 obsahující údaje o konečných přípravách vystěhování J. P.,
- por. J. Š. se dne 10. 05. 1982 spolupodílel na sepsání úředního záznamu o tom, že toho dne proběhlo jednání k zajištění klidného průběhu odjezdu z republiky zájmového objektu "Xxx", kdy dojde na základě projektu "ASANACE" k jejímu opuštění republiky ve dnech 12. 05. 1982 nebo 13. 05. 1982, se specifikací opatření, která budou za tím účelem provedena a na kterých se bude osobně podílet, a npor. JUDr. R. O. tento úřední záznam podepsal,
- por. J. Š. byl dne 12. 05. 1982 přítomen při opatření k zajištění klidného odjezdu objektu "Xxx" v rámci projektu „ASANACE“ do Rakouska z vlakového Hlavního nádraží v Praze a dne 14. 05. 1982 o tom sepsal úřední záznam, který podepsal npor. R. O.,
- por. J. Š. se dne 14. 05. 1982 spolupodílel na sepsání úředního záznamu o tom, že dne

12. 05. 1982 bylo provedeno opatření k zajištění klidného odjezdu objektu "Xxx" do Rakouska a že "XXX" opustila republiku trvale se ztrátou občanství v rámci plnění projektu "ASANACE", s návrhem na zařazení J. P. do indexu nežádoucích osob, a npor. R. O. tento úřední záznam podepsal,

- por. J. Š. dne 18. 05. 1982 vypracoval návrh na uložení svazku "Xxx" a návrh na zařazení J. P. do indexu nežádoucích osob na dobu 20 let;

II. obžalovaný Mgr. J. Š., JUDr. K. H.

jako příslušníci Sboru národní bezpečnosti, služebně zařazení na 2. oddělení 2b odboru Správy Státní bezpečnosti Praha (StB), které bylo zaměřené na vyhledávání, odhalování, dokumentování a potlačování činnosti osob nepřátelských tehdejšímu socialistickému režimu, během výkonu služby, a to obžalovaný JUDr. K. H. ve vedoucí funkci náčelníka v roce 1983 a obžalovaný Mgr. J. Š. jako řadový příslušník v letech 1977 až 1983, se podíleli na zpracovávání tzv. „svazku“ vedeného pod krycím názvem „Xxx“ na osobu poškozeného J. N., nar. xxx, který byl předmětem zájmu Státní bezpečnosti pro svoje aktivity, které vyvíjel jako příznivec Charty 77 a člen hudebních skupin „Extempore“ a „Mezzanin“, jejichž skladby zesměšňovaly tehdejší režim, a proto byl zařazen do projektů StB pod názvy „KAPELA“ a „ASANACE“, kdy podstatou projektu "KAPELA" bylo zabránit hudebním skupinám v pořádání koncertů a podstatou projektu „ASANACE“ bylo docílení vystěhování signatářů a příznivců Charty 77 do zahraničí,

příčemž obžalovaný Mgr. J. Š. zavedl „svazek“ vedený pod krycím názvem „Xxx“ a obžalovaný JUDr. K. H. kontroloval a schvaloval dokumenty vážící se k poškozenému J. N., který byl v intervalech jedenkrát až dvakrát týdně vyslýchán, během výslechů mu bylo vyhrožováno a byl ponižován, opakovaně byl zadržen na 48 hodin, a obžalovaný Mgr. J. Š. společně ještě s dalším příslušníkem StB mu při posledním výslechu dal na vybranou, zda chce být uvězněn na osm a půl roku za smyšlené zneužívání nezletilých dívek, nebo zda se natrvalo vystěhuje do Vídně,

v důsledku kterýchžto šikanózních kroků docílili, že se poškozený J. N., ač to nebylo jeho svobodné rozhodnutí, po vyřízení potřebných formalit vystěhoval dne 26. 07. 1983 společně se svou manželkou L. N., nar. xxx z území tehdejší Československé socialistické republiky do Rakouska, což bylo pro ně spojeno se ztrátou občanství,

příčemž z dochovaného a v Archivu bezpečnostních složek (ABS) uloženého listinného materiálu mimo jiné vyplývá, že

- nstržm. J. Š. dne 13. 12. 1977 vypracoval žádost o zavedení spisu v problematice „Volná mládež“ na J. N. s krycím názvem „Xxx“,
- nstržm. J. Š. dne 19. 04. 1977 vypracoval návrh na provedení profylaktického opatření v rámci akce „Kapela“ vůči amatérské beatové skupině „Extempore“, v níž byl J. N. jedním z xxxů,
- por. J. Š. dne 04. 03. 1981 převzal svazek s krycím jménem „Xxx“ k dalšímu rozpracování,
- por. J. Š. dne 04. 03. 1983 vypracoval v akci „Xxx“ návrh na provedení vytěžovacího pohovoru s J. N. s tím, že v průběhu rozpracování bylo zjištěno, že J. N. projevil zájem o vystěhování z republiky, a proto bude předvolán a vytěžen jednak ke své činnosti, jednak k plánovanému vystěhování,
- por. J. Š. dne 09. 03. 1983 provedl s J. N. pohovor o jehož průběhu sepsal úřední záznam se závěrem, že vzhledem ke zjištěnému bude J. N. zahrnut do opatření v rámci akce „ASANACE“ s cílem dosáhnout jeho vystěhování z republiky se zřeknutím se státního občanství, a por. K. H. tento úřední záznam podepsal,

por. J. Š. dne 08. 04. 1983 vypracoval sdělení adresované Odboru pasů a víz Správy Státní bezpečnosti, v němž uvádí, že je v operativním zájmu StB, aby se J. N. společně s manželkou trvale vystěhoval z republiky se ztrátou státního občanství, a proto se žádá o urychlené kladné vyřízení jejich žádosti o povolení k vystěhování;

III. obžalovaný JUDr. R. O.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Vacková

jako příslušník Sboru národní bezpečnosti, služebně zařazený na 2. oddělení 2b odboru Správy Státní bezpečnosti Praha (StB), které bylo zaměřené na vyhledávání, odhalování, dokumentování a potlačování činnosti osob nepřátelských tehdejšímu socialistickému režimu, během výkonu služby, a to ve vedoucí funkci náčelníka v letech 1981 až 1982 se podílel na zpracovávání tzv. „svazku“ vedeného pod krycím názvem „Xxx“ na osobu poškozeného J. Ch., nar. xxx, který byl předmětem zájmu Státní bezpečnosti pro svoje aktivity, které vyvíjel především jako signatář Charty 77, a proto byl zařazen do projektů StB pod názvy „PREVENCE“ „IZOLACE“ a „ASANACE“, zaměřených především vůči signatářům a příznivcům Charty 77, kdy podstatou projektu "PREVENCE" bylo systematické šikanování v bydlíšti i na pracovišti, otevřené zastrašování, ostentativní sledování či opakované zadržování v celách předběžného zadržení a vyhrožování trestním stíháním, podstatou projektu „IZOLACE“ byla kompromitace před spoluobčany a podstatou projektu „ASANACE“ bylo docílení vystěhování signatářů a příznivců Charty 77 do zahraničí,

příčemž obžalovaný JUDr. R. O. z titulu vedoucí funkce náčelníka kontroloval a schvaloval dokumenty vážící se k poškozenému J. Ch., který absolvoval asi 6 výslechů, ke kterým byl přivezen buď z domova, nebo ze zaměstnání a při nichž mu byl nabádán, aby odešel natrvalo do zahraničí, jinak že ani on, ani jeho manželka A. Ch. a její matka Š. H., do té doby zaměstnané a následně propuštěné ze zaměstnání v České televizi, neseženou zaměstnání a on sám že může skončit ve vězení,

v důsledku kterýchžto šikanózních kroků se poškozený J. Ch., ač to nebylo jeho svobodné rozhodnutí, po vyřízení potřebných formalit vystěhoval dne 28. 04. 1982 společně se svou manželkou A. Ch., nar. xxx, nezletilým synem J. Ch., nar. xxxa nevlastní nezletilou dcerou A.P., nar. xxxz území tehdejší Československé socialistické republiky do Rakouska, což bylo pro ně spojeno se ztrátou občanství,

příčemž z dochovaného a v Archivu bezpečnostních složek (ABS) uloženého listinného materiálu mimo jiné vyplývá, že

- npor. JUDr. R. O. doporučil ke schválení vypracovaný návrh ze dne 08. 02. 1982 na provedení preventivního opatření formou pohovoru s J. Ch., který je signatářem "Charty 77", rozpracovaným v signálním svazku č. xxx s krycím jménem "Xxx", a který bude po skončení pohovoru vyzván, zda by se nechtěl vystěhovat do zahraničí, že mu v tom mu nebudou státní orgány činit žádné potíže, kdy jako cíl preventivního opatření bylo uvedeno zamezení nepřátelskému jednání J. Ch. a jeho vlivu na mládež, a zahrnutí J. Ch. do akce "ASANACE",
- npor. JUDr. R. O. podepsal vypracovaný úřední záznam ze dne 22. 04. 1982, v němž se uvádí, že bude vypracováno opatření k zajištění odjezdu J. Ch. z ČSSR s cílem podchycení osob, které se s ním přijdou rozloučit, a poté bude provedeno vyhodnocení svazku a zpracován návrh na uložení do archivu,
- npor. JUDr. R. O. doporučil ke schválení vypracovaný návrh ze dne 03. 05. 1982 na zařazení J. Ch. do indexu nežádoucích osob na dobu 10 let,
- npor. JUDr. R. O. doporučil ke schválení vypracovaný návrh ze dne 03. 05. 1982 na uložení svazku č. xxx s krycím jménem "Xxx", evidovaným na J. Ch.;

čímž porušili článek 30 odst. 1 zákona č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, který zaručoval nedotknutelnost osoby, článek 31, který zaručoval nedotknutelnost obydlí, listovního tajemství a tajemství dopravovaných zpráv, jakož i svobodu pobytu občanů ČSSR, článek 34, který ukládal všem občanům povinnost zachovávat Ústavu a ostatní zákony, § 3 odst. 1, 2 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, který ukládal Sboru národní bezpečnosti, aby se ve své činnosti řídil Ústavou, ústavními zákony a ostatními právními předpisy s tím, že do práv a svobod může Sbor národní bezpečnosti zasahovat jen tehdy, kdy to vyžaduje ochrana socialistického společenského a státního zřízení, ovšem jen v mezích § 23 zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, který stanovil

povinnost každého příslušníka Sboru národní bezpečnosti odepřít splnění rozkazu nebo pokynu nadřízeného, pokud by jeho splněním spáchal trestný čin.

2. **Za to byli odsouzeni – obžalovaný JUDr. K. H.** podle § 329 odst. 2 tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011, k trestu odnětí svobody v trvání dvou a půl roku, podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou roků; **obžalovaný JUDr. R. O.** podle § 329 odst. 2 tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011, k trestu odnětí svobody v trvání dvou a půl roku, podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební v trvání dobu dvou roků; **v případě obžalovaných JUDr. Z. D. a Mgr. J. Š.** bylo podle § 44 tr. zákoníku upuštěno od uložení souhrnného trestu, vzhledem k trestu odnětí svobody v trvání tří a půl roku, uloženého rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 30. 8. 2004, sp. zn. 1 T 119/2001, s právní mocí 13. 9. 2007, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. 7 To 281/2007, neboť tento trest je dostatečný.
3. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu byl poškozený J. Ch., nar. xxx, bytem xxx, odkázán se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.
4. **Proti tomuto rozsudku podali řádně a včas odvolání obžalovaní W. aj. a státní zástupkyně v neprospěch všech tří obžalovaných a poškozený J. Ch.,** zastoupený zmocněnkyní Mgr. Janou Hrdličkovou, advokátkou.
5. Vzhledem k procesní situaci – ve věci již bylo rozhodováno odvolacím soudem (viz níže), rozhodnutí odvolacího soudu bylo dovolacím Nejvyšším soudem zrušeno a věc byla vrácena k novému rozhodnutí tomuto odvolacímu soudu – je tak věc ve stadiu po vyhlášení rozsudku soudem I. stupně a po předložení věci odvolacímu soudu s odvoláními obžalovaných, státního zástupce a poškozeného. Ve věci již proběhlo veřejné zasedání, byla přednesena odvolání, byly předneseny konečné návrhy, bylo odvolacím soudem rozhodnuto. Nyní, aktuálně provedené, veřejné zasedání tak proběhlo na podkladě zrušujícího usnesení Nejvyššího soudu, s ohledem na právní názor dovolacím soudem vysloveným bylo přistoupeno ke konečným návrhům (návrhy na doplnění dokazování v odvolacím řízení opakovaným výsledkem, nově předložené listiny nebyly jako důkaz prováděny s ohledem na jejich obsah a charakter).
6. **Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2022, sp.zn. 9 To 214/2022,** bylo rozhodnuto tak, že podle § 257 odst. 1 písm. c) tr. řádu byl rozsudek soudu I. stupně (citovaný výše) v celém rozsahu zrušen ohledně všech obžalovaných a jejich trestní stíhání pro shora popsané skutky, právně kvalifikované v případě obžalovaného JUDr. Z. D. jako zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I.), v případě obžalovaného JUDr. K. H. jako zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad II.), v případě obžalovaného JUDr. R. O. jako zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I., ad III.), a v případě obžalovaného Mgr. J. Š. jako zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I., ad II.), z důvodů § 223 odst. 1 tr. řádu a z důvodů § 11 odst. 1 písm. b) tr. řádu bylo zastaveno, neboť je trestní stíhání promlčeno. Podle § 256 tr. řádu bylo odvolání poškozeného J. Ch., nar. xxx, zamítnuto.
7. Odvolací soud ve svém rozhodnutí rozvedl důvody, pro které shledal trestní stíhání za promlčené – viz argumentace pod body 21. až 74. odůvodnění rozhodnutí.
8. **Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2023, sp.zn. 3 Tdo 200/2023,** bylo rozhodnuto, že podle § 265k odst. 1 trestního řádu za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 trestního řádu se zrušuje usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2022, sp. zn. 9 To 214/2022. Podle § 265k odst. 2 věta druhá trestního řádu byla zrušena také všechna

další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 trestního řádu bylo Městskému soudu v Praze příkázáno, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí vyslovil závazný právní názor, podle kterého k promlčení trestního stíhání obžalovaných v projednávané věci nedošlo.

9. Odvolací soud na tomto místě cituje argumentaci Nejvyššího soudu:

10. V bodě 29. odůvodnění uvádí: „*Ačkoliv odvolací soud v bodě 70. odůvodnění svého usnesení správně popsal, kdy a z jakých důvodů došlo k přijetí novely č. 327/1999 Sb., a že nabyla účinnosti ještě před promlčením trestního stíhání obviněných dospěl k nesprávnému závěru, že z této novely [včetně předmětného ustanovení § 67a písm. d) tr. zák.] nelze vycházet částečně a jejímu využití jako celku brání zvýšení promlčecí doby z původních 10 let na 12 let. Ve shodě se stáním zástupcem a výše uvedenými teoretickými závěry může Nejvyšší soud přisvědčit odvolacímu soudu pouze v tom, že obecně je (vedle výše trestní sazby za jednotlivé trestné činy) délka promlčecí doby za ten který trestný čin faktorem, který by pro posuzování příznivosti v úvahu připadajících trestních úprav měl být zvažován. V projednávaném případě však nemůže přisvědčit závěru, že by na projednávanou věc nebylo možné aplikovat § 67a písm. d) tr. zák. Samotná skutečnost, že zákonodárce stejnou novelou přistoupil vedle zvýšení promlčecí doby k vložení ustanovení vylučujícímu promlčení trestní odpovědnosti není pro aplikaci ustanovení vylučujícímu promlčení trestní odpovědnosti nijak směrodatná. Jak je uvedeno výše, ustanovení § 67a tr. zák. stanovovalo výjimky z promlčení trestní odpovědnosti vybraných trestných činů, resp. to, že uplynutím promlčecí doby v tomto ustanovením specifikovaných skupin trestných činů nezaniká jejich trestnost.*“

11. V dalších bodech 30. až 33. svou argumentaci rozvádí. „*V době spáchání žalovaných skutků byl účinný trestní zákon č. 140/1961 Sb., podle kterého by bylo jednání obviněných kvalifikováno jako trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. c) tr. zák., na který zákon stanovil trest odnětí svobody v sazbě od tří do deseti let. Promlčecí doba podle zákona účinného v době spáchání činu, činila 10 let [§ 67 odst. 1 písm. b) tr. zák.]. ... Závěr odvolacího soudu budí rozpaky i proto, že se nejedná o oblast doposud soudně neprobádanou, neboť těmito otázkami se v minulosti tuzemské soudy již zabývaly opakovaně. Vedle již uvedené judikatury lze poukázat například na nedávné usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2021 sp. zn. 8 Tdo 1149/2021 (fakticky potvrzeno Ústavním soudem pod sp. zn. II. ÚS 982/2022), kde se soud v odstavcích 62. – 64. zabýval prakticky totožnou situací se závěrem, že v souladu s aktuálním zněním § 2 tr. zákoníku je ve věci třeba aplikovat právní úpravu obsaženou v tr. zákoníku, ve znění účinném do 30. 11. 2011, jelikož ta je pro pachatele nejpříznivější z důvodu nižší dolní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody pro zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tohoto předpisu. Velmi podobnou otázku řešil Nejvyšší soud též v usnesení ze dne 17. 12. 2013 sp. zn. 7 Tdo 886/2013, kde v případě totožné trestné činnosti aplikoval § 67a písm. d) tr. zák. s plným vědomím, že novelou č. 327/1999 Sb. došlo k navýšení promlčecí doby pro tyto trestné činy z 10 na 12 let, a obdobný závěr je obsažen i v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 8. 2006 sp. zn. 5 Tdo 915/2006. Je tedy možné uzavřít, že názor odvolacího soudu je ojedinělý a odporující ustálené judikatuře tuzemských soudů. ... Na základě uvedeného je potřebné dojít k závěru, že se na případ obviněných vztahuje i ustanovení § 67a písm. d) tr. zák. ve znění zákona č. 327/1999 Sb., podle něhož uplynutím promlčecí doby nezaniká trestnost činů spáchaných v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody činí nejméně deset let, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby, a buď byly spáchány veřejnými činiteli anebo byly spáchány v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či náboženských [v trestním zákoníku je totožná úprava obsažena v § 35 písm. c) tr. zákoníku]. Promlčecí doba projednávaných skutků počala (s ohledem na § 5 zákona č. 198/1993 Sb.) běžet dne 30. 12. 1989 a k promlčení by došlo dne 30. 12. 1999. Dne 28. 12. 1999, tedy před uplynutím promlčecí doby, však vstoupila v účinnost již citovaná novela č. 327/1999 Sb., která vyloučila promlčení trestní odpovědnosti za jednání obviněných rozšířením § 67a tr. zák. o písm. d) tr. zák. Zde je vhodné odkázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 12. 2002, sp. zn. 7 Tdo 878/2002, v němž Nejvyšší soud konstatoval, že aplikování ustanovení § 67a písm. d) tr. zák. ve znění citované*

novely bude možné pouze v případě, pokud do účinnosti této novely již nedošlo k promlčení trestného činu. Aplikaci daného ustanovení tak v případě obviněných ničeho nebránilo. ... Ze samotné povahy tohoto ustanovení vyplývá jeho specialita k obecné úpravě promlčení. Odvolací soud nepostupoval správně, pokud nepovažoval ustanovení § 67a písm. d) tr. zák. za ustanovení *lex specialis* a nevyvodil z toho příslušné důsledky. Konkrétně pak nezohlednil výkladové pravidlo, podle kterého se neužije úpravy *lex generalis* [v projednávaném případě ustanovení § 67 odst. 1 písm. b) tr. zák. ve znění novely č. 327/1999 Sb.] v případě, že je na danou situaci aplikovatelné ustanovení *lex specialis*, v této věci § 67 písm. d) tr. zák. ve znění novely č. 327/1999 Sb. Zmíněné výkladové pravidlo je imanentní součástí práva ve všech zemích, kde je právo aplikováno. Slouží právě k tomu, aby určité situace byly díky své specifčnosti posuzovány odlišně od obecného pravidla. V dané věci tedy nebylo možné pro účely posouzení příznivosti trestních úprav přihlížet ke změně obecné promlčecí doby jednoduše proto, že délka promlčecí doby v důsledku ustanovení § 67a písm. d) tr. zák. není pro posouzení příznivosti právních úprav relevantní. Za situace, kdy jsou splněny podmínky aplikace tohoto ustanovení je lhotejné, zdali promlčecí doba trvala 10, 12 nebo 15 let. Hlavní kritérium, podle kterého určil odvolací soud užití příslušného trestního hlediska, tedy podle délky promlčecí doby, není v této konkrétní věci relevantní. Jediným hlediskem, které v projednávané věci při posouzení příznivosti v úvahu připadající trestní úpravy je možné použít je potenciálně hrozící sankce v podobě trestní sazby za trestný čin, jehož skutkovou podstatu obvinění naplnili, jak to učinil nalézací soud, tedy že nejpříznivější právní úpravou pro posouzení jednání obviněných je trestní zákoník ve znění do 30. 11. 2011.“ Byť Nejvyšší soud odkazuje na řadu dalších rozhodnutí, která se podle jeho konstatování otázkou, kterou ve svém rozhodnutí řešil Městský soud v Praze v nyní projednávané věci, nezbyvá než konstatovat, že konkrétně odkazy na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2021, sp.zn. 8 Tdo 1149/2021 (fakticky stvrzený Ústavním soudem pod sp.zn. II. ÚS 982/22) a rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2013, sp.zn. 7 Tdo 886/2013, je třeba poukázat na to, že sice je těmito rozhodnutími řešena otázka promlčení obecně, avšak vůbec není řešena otázka, jíž se zabýval Městský soud v Praze, konkrétně situace, pokud v rámci novelizace trestního zákona došlo k zařazení dvou ustanovení, a to ustanovení o nepromlčitelnosti trestního stíhání pro vyjmenované trestné činy a současně ustanovení o navýšení délky promlčecí lhůty. Tato otázka byla konkrétně a jednoznačně řešena teprve rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2023, sp.zn. 3 Tdo 200/2023, když Nejvyšší soud konstatoval, jak již bylo citováno výše, že ze samotné povahy tohoto ustanovení vyplývá jeho specialita k obecné úpravě promlčení. Ustanovení § 67a písm. d) tr. zák. je ustanovením *lex specialis*. Platí pravidlo, podle kterého se neužije úpravy *lex generalis* [v projednávaném případě ustanovení § 67 odst. 1 písm. b) tr. zák. ve znění novely č. 327/1999 Sb.] v případě, že je na danou situaci aplikovatelné ustanovení *lex specialis*, v této věci § 67 písm. d) tr. zák. ve znění novely č. 327/1999 Sb. Konečně pak vyslovil, že v dané věci tedy nebylo možné pro účely posouzení příznivosti trestních úprav přihlížet ke změně obecné promlčecí doby jednoduše proto, že délka promlčecí doby v důsledku ustanovení § 67a písm. d) tr. zák. není pro posouzení příznivosti právních úprav relevantní, za situace, kdy jsou splněny podmínky aplikace tohoto ustanovení, je lhotejné, zdali promlčecí doba trvala 10, 12 nebo 15 let, kritérium užití délky promlčecí doby, není v této konkrétní věci relevantní.

12. **Odvolací soud – Městský soud v Praze je tak vázán tímto právním názorem.**
13. S ohledem na již výše uvedené (otázka aktuální procesní situace), lze konstatovat, že též s ohledem na rozsah podaných odvolání si odvolací soud znovu dovoluje tato citovat doslovně v plném rozsahu.
14. **Státní zástupkyně** uvedla, že soud odůvodnil své rozhodnutí o upuštění od uložení souhrnného trestu tím, že oba obžalovaní byli v minulosti za obdobné trestné jednání pravomocně odsouzeni, jedná se o osoby vyššího věku a v případě obž. Š. rovněž o osobu se zdravotními problémy. Navíc v jejich případě nebyly způsobené následky tak závažné, jako v jiných případech. Podle soudu je nutno přihlídnout k již uloženému trestu a také k době, která uplynula od doby, kdy se stíhaného jednání měli obžalovaní dopustit. Státní

zástupkyně uvádí, že se v tomto směru neztotožňuje s argumentací prvoinstančního soudu. V první řadě je nutno upozornit na povahu a následky jednání obžalovaných, kteří svým přičiněním a aktivním jednáním napomáhali k plnění nezákonných a nelidských praktik socialistického režimu, a které měli pro poškozené osoby zcela fatální a dlouhodobé následky, jež ovlivnili nejen je, ale i jejich potomky a další generace. Právě z tohoto důvodu má státní zástupkyně za to, že se nelze spokojit se závěrem soudu, že trest, který byl obžalovaným již uložen a který vykonali, je dostatečný. Jednání obžalovaných bylo systematické, dlouhodobé a cílené na celkovou degradaci a co největší znepříjemnění života poškozených osob, kdy vážnost dopadů jejich jednání nelze ani po dlouhé době, která uplynula, jakkoliv banalizovat či na ni nahlížet jako na polehčující okolnost. Tento závěr ostatně podporuje i skutečnost, že pro případ takovýchto trestných činů zákonodárce dal přijetím příslušné legislativy, týkající se promlčení těchto trestných činů, jasně najevo, že zájem na potrestání pachatelů závažných trestných činů, uvedených dnes v ustanovení § 35 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. a dříve v ustanovení § 67a tr. zákona č. 140/1961 Sb., je v demokratické společnosti natolik silný, že ani delší časový odstup nemůže nad tento zájem převážet. Proto je tedy podle státní zástupkyně na místě dbát při rozhodování o potrestání takovýchto trestných činů, mezi které zde stíhaná trestná činnost nepochybně patří, právě zájmu demokratické společnosti na jejich řádném potrestání bez ohledu na skutečnosti, uvedené soudem prvního stupně, tedy věk obžalovaných, jejich zdravotní problémy či dobu, která již od spáchání uplynula. S ohledem na shora uvedené tak lze shrnout, že státní zástupkyně je na rozdíl od soudu toho názoru, že v případě obžalovaného JUDr. D. a Mgr. Š. je na místě, aby jim byl uložen souhrnný trest, a nikoliv upuštěno od jeho uložení. V návaznosti na to však státní zástupkyně doplňuje, že není možno zcela odhlédnout od vysokého věku obžalovaných či jejich zdravotnímu stavu a uložený trest je třeba těmito skutečnostmi přizpůsobit. Jelikož již byl dříve uložený trest odnětí svobody za obdobný trestný čin oběma obžalovanými vykonán, nejeví se s ohledem na výše uvedené uložení dalšího trestu odnětí svobody vhodné. Stále je však zcela na místě, aby byl obžalovaným uložen takový trest, jež bude dostatečně odpovídající účelu trestání, resp. požadavkům individuální i generální prevence a pro pachatele dostatečně citelný. S ohledem na všechny okolnosti má státní zástupkyně za to, že vhodně uložený souhrnný trest za splnění podmínek § 43 odst. 2 tr. zákoníku bude v podobě uložení trestu odnětí svobody v trvání 3 roky a 6 měsíců, tedy ve stejné délce, jak bylo rozhodnuto rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1, a to za současného uložení peněžitého trestu podle § 67 odst. 1 tr. zákoníku v celkové výměře 50 000 Kč (100 denních sazeb ve výši 500 Kč). Jelikož oba obžalovaní uložené tresty odnětí svobody již vykonali, bude takto uložený souhrnný trest spočívat v podstatě pouze v nutnosti výkonu, resp. uhrazení trestu peněžitého, avšak budou splněny všechny podmínky trestu souhrnného podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku, neboť takto uložený trest nebude i přes vykonaný trest odnětí svobody díky souběžně uloženému peněžitému trestu trestem mírnějším. Uložení trestu souhrnného je rovněž na místě z důvodu, že doposud nedošlo ani u jednoho z obžalovaných k rozhodnutí o zaházení jejich odsouzení. O vhodnosti uložení peněžitého trestu nemá státní zástupkyně pochyb, stejně tak jako o možnostech obou obžalovaných takto určený trest uhradit, neboť jako bývalý příslušníci Státní bezpečnosti disponují výrazně vyššími příjmy z pobírané penze či případných výsluh.

15. Navrhla, aby Městský soud v Praze jako soud odvolací rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 sp.zn. 8 T 103/2018 ze dne 9. 9. 2021 podle § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu v napadené části vůči obžalovanému JUDr. Z. D. a obžalovanému Mgr. J. Š. zrušil a podle § 259 odst. 3, 4 tr. řádu rozhodl u obou obžalovaných o uložení souhrnného trestu odnětí svobody ve výměře 3 let a 6 měsíců a rovněž peněžitého trestu ve výměře 100 denních sazeb s denní sazbou ve výši 500 Kč, tedy v celkové výši 50 000 Kč, případně aby Městský soud v Praze jako soud odvolací předmětný rozsudek v napadené části podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu zrušil a uložil Obvodnímu soudu pro Prahu 1, aby ve věci znovu jednal a

rozhodl a reflektoval v dané věci při rozhodování o trestu všechny podstatné okolnosti a dopady projednávané trestné činnosti, případně doplnil dokazování ve vztahu k majetkovým poměrům obžalovaných, konkrétně co se týče výše jimi pobíraných výsluh jako bývalých příslušníku Státní bezpečnosti a dalších příjmů.

16. **Obžalovaný JUDr. H.** ve svém odvolání namítl, že po provedeném dokazování byl obžalovaný soudem uznán vinným daným skutkem, přičemž vina nade vší pochybnost prokázána nebyla. Toto tvrzení ve svém odůvodnění rozsudku v podstatě vyjádřil i nalézací soud, když se ke klíčovému svědkovi J. N. vyjádřil tak, že si je vědom určitých nesrovnalostí v jeho výpovědi. Jedná se o nesrovnalosti týkajících se časových údajů v souvislosti s projeveným zájmem poškozeného o opuštění ČSSR, tvrzení o objektivně neprokázané četnosti jeho údajných výslechů, neuvedení místa a času jejich konání, rovněž tak jako chybějící relevantní informace o totožnosti vyslychajících osob. Tyto skutečnosti nebyly k bodu II. rozsudku řádně objasněny, zejména v souvislosti s obžalovaným a časovým zařazením jeho nástupu do uvedené funkce dne 01. 01. 1983 a nakládání se svazkem Xxx ze strany 2. oddělení 2b odboru Správy Státní bezpečnosti Praha po 31. 01. 1983. O nekonzistenci odůvodnění napadeného rozhodnutí svědčí rozporuplnost učiněných závěrů. např. na straně jedné soud v obecné rovině konstatuje že „...je těžko představitelné, že by někdo z kolegů (ods. O. ve vztahu ke skutku I.a), I.b) a III. rozsudku a obžalovaného ve vztahu ke skutku II. rozsudku) za obžalované podepisoval...“, čímž vylučuje možnost podpisu dokumentu jinou osobou, nežli je osoba, jejíž jméno je předtištěné na dokumentu. Na straně druhé však činí závěr „...soud musí konstatovat, že v rámci své působnosti například ve věcech rozhodování o rehabilitaci také z daného období se setkával i s tím, že některé protokoly a jiné listiny ve spisech nebyly podepsány tak, jak být podepsány měly...“ čímž zcela popírá svůj předcházející závěr a fakticky se přiklání k závěrům grafologického posudku zpracovaného k bodu II. rozsudku. Kromě v odvolání uvedených rozporů bylo povinností soudu u napadeného rozhodnutí obsahujícího čtyři oddělené skutky s nestejnou účastí obžalovaných zabývat se ve svém odůvodnění jednotlivými skutky zvlášť a nečinít obecné závěry bez přiřazení důkazních materiálů ke konkrétním skutkům, neboť na základě zobecnění provedených důkazů není možné učinit objektivní závěr. Proto i úsudek soudu „...že je jen těžko představitelné, že by obžalovaný jako nadřízený, který pravidelně pracoval s poskytnutými informacemi o akci ASANACE nic nevěděl...“, je v souvislosti s bodem II. rozsudku zcela irrelevantní, neboť bylo prokázáno, že J. N. do uvedeného opatření nebyl zařazen. V rozsudku opakované podsouvání nepravdivého tvrzení o zahrnutí J. N. do akce ASANACE jen nasvědčuje tomu, že věc projednávaná nalézacím soudem pod spis. zn. 8T 103/2018 nebyla posuzována v souladu s příslušnými ustanoveními trestního zákoníku, ale z pohledu kolektivní viny. Obžalovanému je kladeno za vinu, že se ve funkci náčelníka oddělení v roce 1983 spolu se spoluobžalovaným J. Š. podílel na zpracovávání tzv. „svazku“ vedeného pod krycím názvem „Xxx“ vedeném na osobu poškozeného J. N., nar. xxx, který byl předmětem zájmu Státní bezpečnosti. Dokazováním však bez jakýchkoliv pochybností bylo zjištěno, že spis XXX reg. č. 28767 byl na osobu J. N. zaveden již roku 1976 v souvislosti s prověřováním osob v problematice „Volná mládež“ a plánované emigrace členů hudební skupiny Extempore, již byl poškozený členem. Od roku 1981 z důvodu změny bydliště poškozeného byl spis předán a veden OS StB Mladá Boleslav. Poté byl dne 31. 01. 1983 opět z důvodů změny místa bydliště poškozeného předán na 2b odbor 2. oddělení S StB Praha. Toto koresponduje s listinnými důkazy, z nichž rovněž vyplývá, že J.N. již od roku 1976 měl v úmyslu nelegálně opustit ČSSR, což je zadokumentováno v návrhu na založení signálního svazku ze dne 18.01.1997 (č.l. 585-587). Dle záznamu ze dne 18.02.1982 (č.l. 501-503, 2174-2176) byl N. ve styku s emigrantem, který mu uděloval konkrétní rady týkající se jeho odchodu z ČSSR. Po poradě změnil původní cílovou zemi svého odchodu, kterou byla Kanada na Rakousko, což mu bylo přes počáteční potíže ze strany Rakouské republiky zprostředkováno známými z řad signatářů CH 77. V souvislosti

s tím je ve spise založena Žádost o urychlené sdělení stanoviska ze dne 25.06.1982 (č.l. 510), kterou Krajský odbor pasů a víz v Praze žádal OS StB Mladá Boleslav o zaslání stanoviska k žádosti poškozeného N. o povolení o legální vystěhování do Rakouska spolu s propuštěním ze státního svazku ČSSR. Toto prokazují listiny na (č.l. 592-598 a dále 531-607). Skutečnost, že původní PO spis „Xxx“ byl založen a veden od roku 1977 v souvislosti s problematikou „Volná mládež“ a plánovanou emigrací členů hudební skupiny Extempore dokazuje obsah listin, z nichž se podává, že již od uvedeného roku byla prováděna různá profylaktická opatření v dané problematice s cílem zabránit negativnímu ovlivňování mládeže (č.l. 4484, 486-489, 490-491, 492, 494- 495, 505, 506-508). Z listinných důkazů vyplývá, že spis založený na J. N. byl veden na S StB Praha jako spis PO (pozorovaný objekt) od 27. 12. 1977. K jeho přeregistraci došlo na základě poznatků postoupených OS StB Mladá Boleslav, kdy původní označení spisu PO bylo přeregistrováno na svazek signální a následně na základě návrhu ze dne 03.11.1981 (č.l. 499-500) na svazek osobní. Spis, ve kterém již byla měla být zájmová osoba aktivně zpravodajsky rozpracovávaná byl k dalším opatřením předán na OS StB Mladá Boleslav, kdy poznatky získané k poškozenému byly v originále zakládány do jeho osobního svazku. Dle závažnosti poznatku mohla být jedna z vyhotovených kopií dle rozdělovníku v rámci problematiky Volná mládež postoupena i S StB Praha. Úřední korespondence rovněž probíhala mezi OS StB Mladá Boleslav a Krajskou správou pasů a víz Praha zejména v souvislosti se žádostmi J. N. o povolení legálního vystěhování do Rakouska a propuštění ze státního svazku ČSSR. Ve spojitosti s tím byl na OS StB Mladá Boleslav vypracován i dokument, na základě kterého bylo Krajské správě pasů a víz Praha doporučeno povolit vystěhování J. N. až po skončení jeho tr. řízení, resp. vyrovnání jeho finančních závazků ke státu. Tyto skutečnosti korespondují s obsahem osobního svazku vedeného na poškozeného, z něhož bylo zjištěno, že 06.10.1982 byla opakovaně zamítnuta jeho žádost o vystěhování do Rakouska, neboť nepředložil odsuzující rozsudek, kterým byl odsouzen pro trestný čin dle § 198 tr. zák. (č.l. 557). Ve svazku Xxx je rovněž založena listina datovaná v roce 1982 (č.l. 553-607), jejímž obsahem je informace sdělovaná poškozeným o emigraci bratra a o svém vyřizování legálního vystěhování do Rakouska spolu s manželkou z důvodu nemožnosti cestovat do kapitalistických zemí. Skutečnost, že do 31.01.1983 byl svazek Xxx týkající se poškozeného veden OS StB Mladá Boleslav je prokázána listinou ze dne 19.01.1983, kterou je „Vyhodnocení rozpracování osobního svazku XXX“ (č.l. 517), vyhotovenou OS StB Mladá Boleslav. Na základě tohoto dokumentu byl spis předán k dalšímu opatření 2b odboru 2. odd. S StB Praha. Po předání svazku dne 31. 01. 1983 byl dne 04. 03. 83 vypracován návrh na provedení pohovoru, z jehož odůvodnění je zřejmé, že pohovor bude uskutečněn z důvodu trvalého zájmu poškozeného o legální vystěhování z ČSSR. Ze záznamu o pohovoru datovaného dnem 09. 03. 1983 se podává, že tento byl s poškozeným veden dne 07. 03. 1983 spoluobžalovaným Š.. Poškozený se zde opět vyjádřil ke svému úmyslu legálně se vystěhovat z ČSSR do Rakouska a to ihned po vyřízení všech potřebných formalit. V záznamu je v souvislosti se shora uvedenými skutečnostmi zcela paradoxně zapsáno, že s ohledem na uvedené bude jmenovaný zahrnut do akce Asanace s cílem dosáhnout vystěhování z ČSSR se zřeknutím se občanství. K zahrnutí poškozeného do akce Asanace však prokazatelně nikdy nedošlo. Opakovaná žádost J. N. o vystěhování byla xxx vyřízena, což koresponduje s osobním spisem N., v němž je založena i poslední žádost o vystěhování dne 24. 03. 1983. S žádostí o vystěhování poškozeného koresponduje listina ze dne 11. 04. 1983 schválená příslušným funkcionářem S StB Praha (nikoliv obžalovaným), kterou je Krajskému odboru pasu a víz Praha sděleno, že je zájem na vystěhování dotyčného. Z osobního spisu je dále zřejmé, že 30. 05. 1983 převzal poškozený s manželkou L. N. Listinu o propuštění ze státního svazku. Dokazováním bylo zjištěno, že k vycestování poškozeného a jeho manželky z ČSSR došlo dne 26. 07. 1983. Ke dni 30. 09. 1983 byl svazek XXX ukončen a uložen do archivu na dobu 10 let. Z provedeného

dokazování vyplývá, že po předání svazku z OS StB Mladá Boleslav na 2b odbor 2. odd. S StB Praha v lednu 1983 byl s J. N. prokazatelně uskutečněn jediný pohovor, nikoli výslech, prokazující jeho trvalý zájem o legální vystěhování do Rakouska. Ze skutečnosti, kdy poškozený opakovaně vypověděl, že poslední výslech s ním byl veden v roce 1982 je zřejmé, že pohovor vedený v březnu 1983 za výslech ani nepovažoval, což je ve vztahu k obžalovanému zcela podstatné. Proto tvrzení o výsleších před legálním odchodem z ČSSR v roce 1983 se ve světle provedeného dokazování jeví jako nepravdivé, zejména v kontextu s obsahem listin v osobním svazku reg.č. 28767 vedeném na osobu poškozeného, kde by beze vší pochybnosti o těchto skutečnostech byla založena příslušná dokumentace. Dle napadeného rozsudku byl poškozený v intervalech jedenkrát až třikrát týdně předvoláván k výslechům. K tomuto tvrzení o prováděných výsleších je třeba uvést, že ve věci bylo shromážděno množství archivních materiálů dokumentujících rozsáhlou administrativu vedenou u všech součástí StB spojenou s její pečlivou archivací. Z těchto listin je zřejmé, že každému kontaktu zájmové osoby s pracovníkem kontrarozvědky musel vždy předcházet schválený písemný návrh na jeho provedení. Neoddělitelnou součástí prováděného úkonu byla i povinnost každého referenta (z důvodu výkaznictví) vypracovat písemný záznam, tak jak je tomu také v případě návrhu na pohovor s J. N. ze dne 04. 03. 1983. Kromě tohoto, je třeba také poukázat na skutečnost, že jakékoliv setkání s civilní osobou uskutečněné v budově Ministerstva vnitra, muselo být evidováno v autorizované knize návštěv daného objektu. Tak tomu muselo být i v případě osobních návštěv J. N., kdy jeho vstupy by musely být v archivech orgány ÚDV dohledány. Z provedeného dokazování rovněž vyplývá, že na 2. odd. 2b odboru S StB Praha, kde obžalovaný od 01. 01. 1983 byl pověřen funkcí náčelníka, byl v roce 1983 osobní spis XXX veden jen několik málo měsíců a to od února do května roku 1983, přičemž poškozený s manželkou L. N. převzali Listinu o propuštění ze státního svazku a následně v červenci 1983 legálně odešli z ČSSR. Pokud se tedy manželka poškozeného vyjadřovala o zadržení poškozeného v období srpnových událostí, tedy 21.8., pak s naprostou jistotou se nemohlo jednat o zadržení v roce 1983, tedy ve vztahu k obžalovanému v inkriminovaném období, neboť v té době již byl J. N. prokazatelně mimo území republiky. S ohledem na zjištěné skutečnosti se tvrzení soudu prvního stupně ve vztahu k obžalovanému, že kontroloval a schvaloval dokumenty vážící se k poškozenému J. N., který byl v intervalech jedenkrát až dvakrát týdně vyslýchán, během výslechů mu bylo vyhrožováno a byl ponižován, opakovaně byl zadržen na 48 hodin, kdy při posledním výslechu mu bylo vyhrožováno uvězněním na osm a půl roku...“, jeví ve světle shromážděných důkazů a věrohodných časových údajů jako zavádějící a neodpovídající výsledkům provedeného dokazování. Soud zcela opominul skutečnost, že obžalovaný byl pověřen funkcí náčelníka oddělení ke dni 01. 01. 1983. Jak již bylo uvedeno, osobní svazek Xxx byl veden do 31. 01. 1983 u OS StB Mladá Boleslav. Před tímto datem proto musely být všechny aktivity vůči poškozenému, tedy výslechy nebo navrhovaná profylaktická opatření, schvalována jinou osobou, než obžalovaným. Z pohledu těchto zjištění se jeví jako nadbytečné uvádět v souvislosti s obžalovaným skutečnosti předcházející 31. 01. 1983. Obžalovaný však přesto považuje za potřebné poukázat na fakta týkající se „nuceného“ vystěhování poškozeného do zahraničí. Z dostupných listin je zřejmé, že J. N. o opuštění republiky reálně uvažoval již od roku 1976, jak vyplývá ze záznamů ze dne 30. 11. 1976, ze dne 17. 01. 1977, ze dne 24. 01. 1977 a ze dne 04. 02. 1977 (čl. 592-598), z nichž vyplývá, že poškozený chtěl spolu s dalšími členy kapely emigrovat během zájezdu s cestovní kanceláří ČEDOK, avšak kvůli zvýšenému zájmu StB od tohoto plánu upustili. Přesto za tímto účelem soustavně sbíral rady a zkušenosti o životě čs. občanů v zahraničí, ale také shromažďoval finanční prostředky potřebné pro počáteční období pobytu v zahraničí, jak vyplývá ze záznamu ze dne 13.10.1982 (č.l. 511-512, 2177-2178). Z obsahu listinných důkazů získaných v souvislosti s emigrací jeho bratra, poškozený na rozdíl od něho měl později vždy zájem o legální vystěhování. Zda k tomu poškozeného

vedla touha cestovat po kapitalistických zemích, jak sám deklaroval, či touha volně projevovat svoji uměleckou činnost, nebo únava z opakovaného kontaktu s StB, není v podstatě zásadní. Zásadní skutečností je ale fakt, že tato snaha trvala téměř 6 let, kdy vystěhování v roce 1983 bylo vyvrcholením jeho snahy republiku opustit. Důvod, že se tak nestalo již před rokem 1983, byla překážka ze strany OS StB Mladá Boleslav, která v roce 1982 vyjádřila svůj negativní názor na vycestování poškozeného z důvodu tr. řízení vedeného proti jeho osobě. Nelze ani odhlédnout od faktu, že poškozený vždy se svojí oficiální žádostí o vystěhování před rokem 1983 současně žádal o propuštění ze státního svazku ČSSR, jak vyplývá již ze shora uvedené žádosti OS StB Mladá Boleslav zaslané Krajskému odboru pasů a víz v Praze. Tedy minimálně o rok dříve, než se datuje inkriminované období ve vztahu k obžalovanému. Z pohledu těchto faktů se tak jeví odůvodnění nalézacího soudu ohledně způsobení zvláště závažné újmy poškozenému spočívající v nucené emigraci, vzdání se občanství a ztrátě majetku a publika, jako zcela neopodstatněné. Tvrzení soudu, že byl donucen republiku opustit v produktivním věku, se ve světle výpovědi poškozeného, že „...po finanční stránce se měl v Rakousku lépe...“, jeví jako zcela liché, rovněž tak jako soudem bez dalšího dovozovaná ztráta majetku. Jak bylo prokázáno poškozený dlouhodobě plánoval svůj odchod z ČSSR. Ze své vlasti odešel oficiální cestou na základě povolení čs. úřadů, jeho majetek proto nemohl být jakýmkoliv způsobem čs. státem postížen a bylo prokázáno, že v souvislosti se svým plánovaným odchodem předem shromažďoval finanční prostředky potřebné po legálním opuštění republiky. Soudem učiněný závěr nebyl doložen jakýmkoliv důkazem např. rozhodnutím o zabavení majetku poškozeného apod. Soudem v průběhu dokazování nebylo zjištěno, že se obžalovaný podílel na represivních opatřeních, na základě kterých se poškozený vystěhoval z ČSSR. Nebylo prokázáno ani to, že by obžalovaný svými zásahy trvale znemožňoval přístup poškozeného k zaměstnání pro jeho politické názory a náboženské přesvědčení...". Soud neprokázal, jakým způsobem obžalovaný na J. N. (od února do května roku 1983) vytvářel vytrvalou a systematickou šikanu a donutil jej, aby opustil území své vlasti a zároveň se vzdal svého občanství...". Rovněž tak soud neprokázal svoje tvrzení, že J. N. byl zařazen do akce Asanace a na Index nepřátelských osob" a to zejména v souvislosti sjednáním obžalovaného. Nalézací soud rovněž řádně neodůvodnil, o které důkazy opírá své tvrzení, že pro J. N. bylo fakticky nemožné do vlasti se, byť krátkodobě navrátit...". Skutečnost je taková, že poškozený, který ČSSR opustil na základě svojí opakované oficiální žádosti a souhlasu čs. úřadů nebyl nelegálním emigrantem, a proto mohl kdykoliv požádat čs. úřady o vstupní vízum. S tím také souvisí i nepodložené tvrzení soudu o ochuzení o možnost rozloučit se svými zesnulými blízkými účastí na jejich pohřbu...". Pokud přesto soud dospěl k uvedenému závěru, pak důvodnost těchto tvrzení měla být podepřena listinnými důkazy, kterými by byly např. žádost J. N. o vstupní vízum do ČSSR, resp. její zamítnutí příslušnými čs. úřady. Pokud soud rovněž učinil závěr „...že nucená emigrace pro něho byla psychicky velmi náročná...“, pak toto tvrzení mělo být soudem konfrontováno se skutečností N. pokusu o nelegální opuštění republiky šest let před rokem 1983 rovněž tak jako s jeho žádostí o legální opuštění republiky před 31.01.1983, tedy v období rozhodném ve vztahu k obžalovanému. Soud ve svém odůvodnění rovněž uzavírá, že „...obžalovaný při výkonu své funkce dával k žalovanému jednání pokyny, schvaloval či doporučoval ke schválení návrhy, na jejichž základě obž. Š. a D. postupovali". Přičemž osobou Š. je opakovaně zřejmě myšlen spoluobžalovaný Š. a osoba obžalovaného D. sjednáním uvedeným pod bodem II. rozsudku vůbec nesouvisí. Avšak toto tvrzení o udílení pokynů k represii vůči poškozenému, kterým dle soudu bylo schvalování či doporučení ke schválení návrhů týkajících se jednání obžalovaného Š. ze strany samotného obžalovaného, nebylo ničím prokázáno. Protiprávní jednání obžalovaného je soudem vystavěno na závěrech, že tento byl v roce 1975 přijat do služebního poměru SNB, v roce 1982 navržen na výkon funkce zástupce náčelníka 2b odboru a od 01. 01. 1983 do 31. 07. 1983 tuto

funkci vykonával. Ten však byl pověřen výkonem funkce náčelníka 2 oddělení nikoli odboru, jak mylně argumentuje soud, v níž měl připojit podpis na záznam o pohovoru provedeného s poškozeným jinou osobou. Z titulu funkce náčelníka oddělení měl dle soudu obžalovaný podepsat vypracovaný záznam o pohovoru s J. N.. Jak z provedeného dokazování plyne, ve vztahu k poškozenému se jedná o písemnost, jejímž obsahem je potvrzení N. zájmu oficiální cestou odejít z ČSSR do Rakouska. V tomto případě se jednalo o vyvrcholení snahy poškozeného opustit republiku, která byla prokazatelně započata již v roce 1976. Obžalovaný se k dané listině, ze dne 09.03.1983 (č.l. 520-521) vyjádřil tak, že s odstupem značně dlouhé doby, která uplynula od události nemůže potvrdit ani vyvrátit, zda se jedná o jeho podpis. V zájmu odstranění pochybností ohledně pravosti podpisu navrhnul vypracování znaleckého posudku z oboru písmoznalectví. Závěry Kriminologického ústavu Praha, odbor technických zkoumání, odd. grafických analýz jsou takové, že se jedná o podpisy vytištěné z tzv. mikrofiši, které jsou nízké kvality. Navíc, jak je uvedeno v závěrech KÚ Praha, u takovéto kopii nikdy nelze objektivně vyloučit technický přenos podpisu z jiné písemnosti. V této souvislosti nelze opominout ani výše uvedenou úvahu nalézacího soudu ohledně podpisových doložek, „...které v rozhodné době nebyly podepisovány tak, jak být podepsány měly“. Z daného lze uzavřít, že nebylo postaveno na jisto, zda podpis připojený na uvedené listině s jistotou připojil právě obžalovaný. Z listiny Záznam pohovoru ze dne 09.03.1983 (č.l. 520-521) je zřejmé, že se nejedná o účast obžalovaného na samotném úkonu, ani se nejedná o návrh na provedení nebo schválení jakéhokoliv restriktivního postupu vůči poškozenému, ale toliko připojení podpisu na dokument, který svědčí o provedení úkonu jinou osobu a to pohovoru. Takový postup prokazatelně vyplýval z interních předpisů. Vyjma sporného podpisu na daném záznamu nebylo prokázáno, že by osoba poškozeného byla někdy objektem jakékoliv služební činnosti obžalovaného. S poškozeným se rovněž nikdy osobně nesetkal, jak shodně vyplývá z výpovědi obžalovaného i poškozeného, což svědčí o tom, že ve výroku popsané jednání ohledně způsobů vedení jeho výslechů nemůže být obžalovanému kladeno za vinu. Nelze ani odhlédnout ke zcela objektivnímu zjištění, že výslechy poškozeného měly být učiněny před rokem 1983, přičemž údajné protiprávní jednání obžalovaného se má vztahovat k, v rozsudku zcela nekonkrétně vymezenému, období „...v roce 1983“. Po provedeném dokazování lze nabýt dojmu, že výpověď poškozeného, jež se v řadě skutečností liší od objektivně zjištěných skutečností, je vedena snahou o vydání osvědčení, jež by ve svém důsledku vedlo k jeho odškodnění. Tento zájem je prokázán spisovým materiálem poškozeného č. 262003379/12, který obsahuje žádost poškozeného N. o vydání osvědčení o účasti na 3. odboji. Právě pravomocné odsouzení obžalovaných by mohlo být jednou z podmínek pro kladné vyřízení žádosti o získání odškodného za účast na 3. odboji. Nalézací soud při své úvaze o vině vycházel z premisy, že jednáním obžalovaného byl ad a) porušen článek 30 odst. 1 zákona č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, který zaručoval nedotknutelnost osoby, článek 31, který zaručoval nedotknutelnost obydlí, listovního tajemství a tajemství dopravovaných zpráv, jakož i svobodu pobytu občanů ČSSR, článek 34, který ukládal všem občanům povinnost zachovávat Ústavu a ostatní zákony, ad b) § 3 odst. 1, 2 zákona č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti, který ukládal Sboru národní bezpečnosti, aby se ve své činnosti řídil Ústavou, ústavními zákony a ostatními právními předpisy s tím, že do práv a svobod může Sbor národní bezpečnosti zasahovat jen tehdy, kdy to vyžaduje ochrana socialistického společenského a státního zřízení, ad c) § 23 zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, který stanovil povinnost každého příslušníka Sboru národní bezpečnosti odepřít splnění rozkazu nebo pokynu nadřízeného, pokud by jeho splněním spáchal trestný čin Uvedená porušení Ústavy ČSSR zák. č. 100/1960 Sb., Zákona, o Sboru národní bezpečnosti č. 40/1974 Sb. a Zákona o služebním poměru příslušníků SNB č. 100/1970

Sb. jsou nalézacím soudem zřejmým a cíleným vytržením vybraných ustanovení ze smyslu uvedených zákonů. Pokud se soud ve svém rozhodnutí opírá o porušení těchto ustanovení, pak bylo jeho povinností odůvodnit, proč jiná ustanovení uvedených norem bezprostředně souvisejících s činností obžalovaného byla opominuta a proč se soud nezabýval ani obsahem speciálních norem upravujících činnost obžalovaného v rámci svého zařazení ve SNB. ad a) k tvrzení o porušení ústavy. Národní shromáždění přijalo Ústavní zákon č. 100/1960 Sb. - Ústavu Československé socialistické republiky. Touto tzv. „socialistickou ústavou“ byl jednak změněn název státu, ale především ústava vytyčila vizi jeho dalšího budování. Obsahovala celou řadu zásad, mezi které patřila zejména zásada socialistické ústavnosti a zákonnosti zakotvená v čl. 17 a čl. 34, blíže rozpracovaná v jednotlivých hlavách ústavy. Hlava první zakotvovala socialistický politický systém. Hlava druhá zakotvovala základní práva a povinnosti občanů, kde většina těchto práv byla limitována dovětkem „*v souladu se zájmy pracujícího lidu*“. V ústavní rovině se pak v člancích 17, 38, 89 a 97 hovořilo o socialistickém soužití, jež bylo povýšeno na právně závaznou normu chování. Hlava osmá ústavy upravovala zásady činnosti soudů a orgánů prokuratury, které jménem státu vykonávaly dozor nad důsledným prováděním a dodržováním zákonů i dalších právních předpisů. Mimo jiné stanovovala vázanost soudce i prokurátora právním řádem socialistického státu, který musel být vždy vykládán v souladu se socialistickým právním vědomím. ad b) k tvrzení o porušení Zákona o Sboru národní bezpečnosti č. 40/1974 Sb. Již v preambuli tohoto zákona bylo deklarováno, že úkolem SNB (jednotný ozbrojený sbor tvořený dvěma složkami a to Veřejnou bezpečností a Státní bezpečností) je ochrana socialistického společenského a státního zřízení. SNB měl odhalovat jak kriminální, tak nepřátelskou činnost zaměřenou proti Československé socialistické republice a usilovat o důsledné dodržování a upevňování socialistické zákonnosti a státní disciplíny. Proto: § 1 konstatoval: „SNB je ozbrojeným bezpečnostním sborem, jehož základním úkolem je chránit socialistické společenské a státní zřízení. Jeho posláním je plnění preventivní a výchovné činnosti i cestou uplatňováním prostředků státního donucení.“ § 2 deklaroval: „SNB přispívá k tomu, aby všichni občané mohli uplatňovat svá práva v souladu s právním řádem a zájmy socialistické společnosti.“ § 3 konstatoval: „ve své činnosti se SNB řídí Ústavou Československé socialistické republiky, s tím, že do práv a svobod občanů může SNB a jeho příslušníci zasahovat, vyžaduje-li to ochrana socialistického společenského a státního zřízení.“ § 4 zakotvoval: úkoly SNB při uskutečňování svého poslání. SNB měl mimo jiné odhalovat a zneškodňovat nepřátelskou činnost zaměřenou proti Československé socialistické republice § 8 zakotvoval: základní principy, dle kterých je SNB podle vojenských zásad organizovaný sbor (vyjádření principu nadřízenosti a podřízenosti) §10 odst. 1 ministr vnitra ČSSR je představeným všech příslušníků SNB ad c) k tvrzení o porušení Zákona o služebním poměru příslušníků SNB zák.č. 100/1970 Sb. Opět již v preambuli tohoto zákona je deklarováno, že rozvoj a upevňování socialistického společenského zřízení v ČSSR, je základním zájmem společnosti, kde významné úkoly plní SNB. § 5 je text Služební přísahy, z níž vyjímám: "Já, příslušník SNB, slavnostně prohlašuji, že při plnění svých služebních povinností se budu řídit ústavou a zákony a budu chránit ústavní zřízení Československé socialistické republiky...". § 23 mezi Základní povinnosti příslušníků patří zejména ad a) důsledně a přesně plnit úkoly vyplývající z oprávnění a společenského poslání SNB, ad b) plnit úkoly uložené mu zákony, jinými právními předpisy a rozkazy a pokyny nadřízených. Ve výčtu soudem uvedených norem, kterými byl obžalovaný povinen se jako příslušník SNB řídit však chybí v rozhodné době platná přísně tajná směrnice *A-oper-l-1 „Směrnice pro činnost pracovníků kontrarozvědky“*, jejíž modifikace jsou základem pro činnost jakékoliv zpravodajské služby. Vedle norem v obecné rovině upravující práva a povinnosti všech příslušníků SNB tímto speciálním předpisem byla upravena činnost příslušníků SNB zařazených do zpravodajských útvarů. V souvislosti s touto směrnicí měla být soudem kromě jiného v obecné rovině posuzována i otázka

veřejného činitele (úřední osoby). Přestože tato norma byla od počátku dokazování nalézacímu soudu k dispozici a v jeho průběhu na ni byl opakovaně odkazován, soud se jakýmkoliv způsobem tímto listinným důkazem nezabýval a s hodnocením tohoto důkazu se v odůvodnění napadeného rozsudku nevyrovnal. Obžalovaný považuje rozhodnutí ohledně právní kvalifikace, kterou je zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku za nesprávné. Soud kromě jiného toto své rozhodnutí odůvodnil tím, „...že obžalovaný při výkonu své funkce dával k jednání svého podřízeného pokyny, schvaloval či doporučoval ke schválení návrhy, na jejichž základě postupoval" proto tvrzení „...že v této souvislosti obhajoba obžalovaného spočívající v tvrzení, že nebyl veřejným činitelem nemůže obstát...". Paradoxně těmito závěrem, i kdyby bylo toto tvrzení zcela pravdivé, je samotným soudem v případě obžalovaného vyvrácena uvedená právní kvalifikace zneužití pravomoci úřední osoby. Obžalovaný byl služebně zařazen ve funkci nadřízeného v ozbrojeném sboru a v této souvislosti otázka úřední osoby již byla upravena judikátem I. ÚS 505/98: *Za akt orgánu veřejné moci se považuje také jednání konkrétního funkcionáře orgánu veřejné moci, pokud rozhoduje o subjektivních právech a povinnostech subjektů. Pokud však funkcionář orgánu veřejné moci vykonává zákonem založené právo a povinnost "řídít" podřízené [§ 50 písm. a) zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě (dále jen "zákon")], nejedná jako orgán veřejné moci, resp. nejde o rozhodování orgánu veřejné moci v uvedeném smyslu. Nerozhoduje o subjektivních právech a povinnostech nepodřízených subjektů, ale jde o "řízení" podřízených individuálními pokyny a rozkazy nadřízeného v rámci právního vztahu dobrovolně založeného na základě žádosti o přijetí do služebního poměru (§ 23 zákona); jde tedy o interní služební vztah nadřízenosti*

a
podřízenosti dobrovolně přijatý. Je zcela nepochybné, že soud prvního stupně objektivně nezjistil skutkový stav věci, neboť jím vytvořený skutkový popis událostí se neopírá o provedené důkazy. Při jejich hodnocení soud postupoval tak, že si vytvořil vlastní skutkovou konstrukci, v níž navzájem propojil důkazy mnohdy k různým skutkům obžaloby bez potřebné diference jednotlivých obžalovaných. A tak na základě vlastní úvahy k napadenému rozhodnutí došel tím způsobem, že pospojoval nesouvisející důkazy tak, jak předpokládal, že by se skutkový děj mohl odehrát. Takovýto postup je nepřipustný, neboť se nejedná o uplatnění zásady volného hodnocení důkazů. Uvedená zásada sice umožňuje soudu, aby jednotlivé důkazy případně

důkazy ve vzájemné souvislosti posoudil, nicméně mu neumožňuje, aby mezery ve skutkovém ději byly nahrazovány úvahou soudu. Vadou skutkových zjištění napadeného rozhodnutí je i to, že soud nepřihlédl k některým důkazům, kterými jsou především archiválie prokazující rozhodnutí J. N. od roku 1976 opustit ČSSR a stanoviska a zprávy příslušných orgánů SNB před rokem 1983. Rovněž žádným věrohodným způsobem nebyla nalézacím soudem prokázána realizace „opakovaných výsledků J. N.“ uskutečněných v roce 1983, nebo v tomtéž roce jeho zadržení na 48 hod. z iniciativy obžalovaného. Soud tato zjištění při svém hodnocení nevzal vůbec do úvahy a to bez jakéhokoliv řádného zdůvodnění. Při rozhodování o vině a trestu je povinností soudu vycházet z výsledku dokazování provedeného v průběhu hlavního líčení, kde je vždy vázán zásadou objektivní pravdy, dle které je povinen opřít svá rozhodnutí pouze o jednoznačně a bezpečně prokázané skutečnosti. Jeho povinností proto je nalézt takové důkazy, o nichž nejsou jakékoliv pochybnosti a v odůvodnění svého rozhodnutí uvést pouze prokázané skutečnosti. Výroková část napadeného rozsudku je v rozporu s ustanovením § 120 odst. 3 tr. řádu, neboť v bodě II. absentuje přesné označení časového vymezení doby a způsobu spáchání skutku ve vztahu k obžalovanému a v souvislosti s tím rovněž zde nebyly řádně popsány všechny zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu včetně těch, které odůvodňují danou trestní sazbu. V odůvodnění napadeného rozsudku, pak v souladu s ustanovením § 125 odst. 1 tr. řádu není soudem řádně vyloženo jakými úvahami se řídil při

hodnocení provedených důkazů, zejména v těch případech, kdy si vzájemně odporují. Z odůvodnění není patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou a jakými právními úvahami se řídil, když na straně jedné považoval za “prokázané” porušení jím z kontextu vytržených zákonných ustanovení a na straně druhé zcela opominul hodnocení soudu bez jakýchkoliv pochybností známých ustanovení, jejichž dodržováním byl obžalovaný rovněž vázán. V odůvodnění rozhodnutí také není vysvětleno, z jakého důvodu v souvislosti s hodnocením listinných důkazů opominul existenci zvláštních norem upravujících činnost pracovníků SNB zařazených ve zpravodajských útvarech. Přestože v průběhu trestního řízení bylo shromážděno množství důkazů vyvinujících obžalovaného, soud prvního stupně po provedeném dokazování dospěl k závěru, že pod bodem II. obžaloby naplnil všechny zákonné znaky zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011.

17. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil pod bodem II. a obžalovaného zprostil obžaloby podle § 226 písm. c) tr. řádu.
18. **Obžalovaný JUDr. O.** ve svém odvolání uvedl, že nespornou skutečností je, že se obžalovaný měl jednání naplňujícího skutkovou podstatu trestných činů (zločinů) uvedených v rozsudku soudu prvního stupně naposledy dopustit v roce 1982. Obžalovaný se neztotožňuje s právním názorem soudu prvního stupně, vyjádřeným v bodu 51. odůvodnění jeho rozsudku, totiž k právní konstrukci dovozující, že užití současně platného trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.) je pro něj příznivější. Takový postup orgánů činných v trestním řízení je dle názoru obžalovaného zjevným porušením zásady nullum crimen, nulla poena sine lege praevia, která v trestním právu zakazuje retroaktivitu přísnějšího trestního zákona. Obžalovaný má za to, že za situace, kdy speciální ustanovení §158, odst. 2 trestního zákona (zákon č. 140/1961 Sb., ve znění účinném od 24.4.1980 do 13.2.1989) postihovalo trestní sazbou 3-10 let odnětí svobody speciální jednání k obecnému ustanovení odst. 1) tohoto, a sice a) opatří-li činem uvedeným v odst. 1 sobě nebo jinému značný prospěch, b) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti socialistické organizace, c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek (nemluvě o speciálním ustanovení odst. 3 tohoto znění trestního zákona), nelze tyto speciální sazby „obratně“ rozšiřovat o retroaktivní užití současných speciálních sazeb, tj. mimo jiné ustanovení §329, odst. 2, písm. b) a e) trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.), jak soud v rozsudku činí. Takový postup totiž rozhodně není pro obžalovaného postupem výhodnějším. Při akceptování takovéto právní úvahy by pak bylo pro soud na místě vypořádat se též s otázkou promlčení eventuálního jednání obžalovaného, stejně jako vypořádat se se všemi relevantními rozhodnutími prezidenta ČSSR a ČR o amnestiích, především pak s ustanovením čl. 1, odst. 1 rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii č.56/1993 Sb. ze dne 3.2.1993. Ústavní soud ČR opakovaně, ve svých rozhodnutích, jako neoddělitelnou součást základních znaků právního státu uvádí princip právní jistoty a ochrany důvěry občanů v právo. Tento postup zahrnuje také zákaz retroaktivity právních norem, resp. jejich retroaktivního výkladu. Jestliže tedy někdo jedná v důvěře v nějaký zákon, nemá být v této důvěře zklamán. K tomu je třeba uvažovat rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp.zn. IV.ÚS 215/94 ze dne 8.6.1995, sp.zn. III.ÚS 232/96 ze dne 19.12.1996 nebo sp.zn. II.ÚS 303/95 ze dne 4.2.1997. Obžalovaný námitku promlčení svého jednání opakovaně v rámci řízení uplatňoval a je přesvědčen, že jeho jednání bylo ke dni zahájení trestního stíhání jeho osoby, usnesením ze dne 15.1.2018 a doručeným obžalovanému v následujících dnech, již promlčeno. Podle čl. 40, odst. 6 Listiny základních práv a svobod platí: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdější zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. K tomu podle čl. 4, odst. 2 Listiny platí: „Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod upraveny pouze zákonem“. Protože Listina žádné takové omezení neobsahuje, je v ní uvedené základní lidské právo na zákaz zpětné

účinnosti trestního práva absolutní a má nejvyšší právní sílu. Také Mezinárodní pakt o občanských a politických právech upravuje zákaz retroaktivity trestního práva v čl. 15 takto: „1. Nikdo nesmí být potrestán za čin, který nebyl trestný podle zákona v době, kdy byl spáchán. Pachatelé nelze uložit vyšší trest, než dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy byl trestný čin spáchán. Nový zákon má zpětnou působnost pouze tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.“ Podle čl. 5, odst. 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech „Jakákoli základní lidská práva uznávaná v kterémkoli státě, který je účastníkem tohoto Paktu, na základě zákona, úmluv, předpisů nebo zvyklostí nebudou omezena nebo zrušena pod záminkou, že Pakt taková práva neuznává nebo je uznává v menším rozsahu“. Dle českého ústavního práva mají všechny fyzické osoby právo na zákaz zpětné účinnosti přísnějších trestních norem bez jakékoliv výjimky (čl. 40, odst. 6 ve spojení s čl. 4, odst. 2 LZPS). Jde o absolutní lidské právo nejvyšší právní síly a o národní nadstandard požívající ochrany čl. 5, odst. 2 Paktu o občanských a politických právech i čl. 53 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Obžalovaný si je plně vědom znění Nálezů Ústavního soudu č. 14/1994 Sb., ze dne 21. prosince 1993 ve věci návrhu na zrušení zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, který cituje nalézací soud v bodu 47. odůvodnění jeho rozsudku, zejména části: „Nezbytnou součástí pojmu promlčení trestněprávního stíhání je vůle, snaha a ochota státu trestný čin stíhat. Bez tohoto předpokladu nemůže být naplněn ani obsah pojmu promlčení, ani smysl tohoto právního institutu. Teprve dlouhodobé vzájemné působení dvou prvků: vůle a snahy státu pachatele potrestat a trvalého rizika pachatele, že může být potrestán, zakládá smysl promlčení. Pokud stát určité trestné činy a určité pachatele stíhat nechce, je promlčení zbytečné: v těchto případech běh promlčecí lhůty ve skutečnosti neexistuje a promlčení samo o sobě je fiktivní. Psané právo je zbaveno možností své aplikace. Aby promlčení trestného činu mohlo nastat, musel by probíhat proces jeho promlčování, tj. doba, během níž stát usiluje o trestní stíhání. Promlčení je dovršeno teprve tehdy, jestliže kontinuální úsilí státu o postižení trestného činu na konci promlčecí lhůty zůstane marným. Tento předpoklad v letech 1948 až 1989 ve sféře politicky chráněných deliktů nemohl být splněn. Stav hromadných a státem chráněných nezákonností nebyl ani výsledkem individuálních omylů, přehmatů, nedbalostí a poklesků jednotlivců, jež by mohly skýtat ještě jakousi šanci případného trestního stíhání, ale výsledkem cílevědomého a kolektivního chování aparátu politické a státní moci jako celku, které trestní stíhání a priori vylučovalo. Ochrana pachatelů se tím stávala tak všestranná, jak všestranný byl mocenský systém“, ale i částí, které nalézací soud necituje, jako např.: „Proto nelze souhlasit se stanoviskem navrhovatelů, že vědomí apriorní nestíhatelnosti určitých deliktů nebylo součástí subjektivní stránky těchto trestných činů a že toto "kvazi - promlčení" probíhalo mimo vůli pachatele. U pachatelů pod politickou ochranou státu je tomu jinak. Jejich trestný čin byl de facto "promlčen" ještě dříve, než byl spáchán. Tato skutečnost působila často právě inspirativně k další trestné činnosti. Chápat dobu, která plynula od spáchání jejich trestných činů, jako plynutí "promlčecích lhůt", jež plynout nesměly, by znamenalo zcela protismyslnou interpretaci právního státu. Bylo by to potvrzením toho druhu "právní jistoty", kterou pachatelé této trestné činnosti měli již od počátku své činnosti a jež spočívala ve státem chráněné beztrestnosti. Tato "právní jistota" pachatelů je však zdrojem právní nejistoty občanů (a naopak). V soutěži těchto dvou typů jistoty dává Ústavní soud přednost právní jistotě občanské společnosti, jež odpovídá myšlence právního státu. Jiné řešení by znamenalo vydat režimu totalitní diktatury osvědčení právního státu, a tím nebezpečný signál do budoucna: důkaz, že zločin se může stát beztrestným, je-li prováděn hromadně, organizovaně, po delší dobu a pod ochranou organizace, jež se zmocnila státu. To by znamenalo ztrátu věrohodnosti současného právního státu a bylo by současně porušením čl. 9 odst. 3 Ústavy České republiky, protože "...výkladem právních norem nelze oprávnit odstranění nebo ohrožení základů demokratického státu" nebo „Otázka procesních

předpokladů trestní stíhatelnosti vůbec, a tím spíše otázka promlčení, nepatří v České republice ani v jiných demokratických státech do oblasti těch základních práv a svobod principiální povahy, jež jsou podle čl. 3 Ústavy součástí ústavního řádu, resp. ústavního pořádku České republiky, a tím nahrazují v jiných ústavách obvyklou kapitolu ústavy o základních právech a svobodách. Ústava ani Listina základních (a ne jiných) práv a svobod neřeší detailní otázky trestního práva, nýbrž stanoví nesporné a základní konstitutivní principy státu a práva vůbec. Listina základních práv a svobod v čl. 40 odst. 6 se zabývá tím, které trestné činy lze principiálně stíhat (totiž ty, jež byly vymezeny zákonem v době, kdy byl čin spáchán), a neupravuje otázku, jak dlouho lze tyto činy stíhat.“ Avšak právě výkladem části této nalézacím soudem užitě argumentace musí obžalovaný konstatovat, že pokud jeho trestní stíhání bylo zahájeno více než 18 let poté, kdy bylo lze považovat Českou republiku, respektive do dne 1.1.1993 jí předcházející Československou federativní republiku, za demokratický právní stát, kterému jistě nechyběla vůle, snaha a ochota státu trestný čin stíhat, muselo nepochybně dojít k promlčení jeho jednání a žádné úpravy trestního zákona, konkrétně ta provedená zákonem č. 327/1999 Sb., na tom nemohou, jak výše argumentováno, ničeho změnit. Ve vztahu k obžalovanému nepochybně v době od 1.1.1990 do 15.1.2018 dlouhodobě vzájemně působily oba dva Ústavním soudem zmíněné prvky, tedy vůle a snaha státu pachatele potrestat a trvalé riziko pachatele, že může být potrestán, které dle Ústavního soudu zakládá smysl promlčení. Ostatně sama novela trestního zákona provedená zákonem č. 327/1999 Sb., v přidání ustanovení §67a, písm. d) tohoto, je výrazným příkladem protiústavního postupu zákonodárce (státu), když následně byla v podstatě převzata do nového trestního zákoníku v §35 zákona č. 40/2009 Sb. Pod písmenem c) je stanoveno, že uplynutím promlčení nezaniká trestní odpovědnost „za jiné trestné činy spáchané v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody činí nejméně deset let, pokud z důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby, a které byly spáchané veřejnými činiteli anebo byly spáchané v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či náboženských“. Ani vražda není v českém právním řádu nepromlčitelná. Mají být činy, které spadají do kompetence Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu Policie ČR, považovány za horší než vražda, mají být na úrovni válečného zločinu nebo zločinu proti lidskosti. Už při přijímání zákona č. 198/1993 Sb., převládl (v roce 1993) mezi poslanci odborný názor, že nikoli, a byla proto politicky účelově v rozporu s odborným hlediskem zkoumána snaha přijmout zákon jako ústavní. K tomu ale chyběla kvalifikovaná většina a zákon byl přijat jako běžný zákon. Podle receptu vyplývajícího z obsahu přijatého zákona a nálezu Ústavního soudu k návrhu skupiny poslanců na jeho zrušení je však zřejmé, že se tak k zákonu č. 198/1993 Sb. v praxi přistupuje a že se s ním a poté i s jeho nepřímými novelizacemi zachází, jako by měl sílu zákona ústavního (in: Čestmír Kubát, Haló noviny z 6.10.2021) Nad rámec uvedené argumentace lze dodat, že je z judikatury i literatury zřejmé, že stát na akci „ASANACE“ reagoval zahájením trestního stíhání celé řady osob již v roce 1996 a již v této době muselo být orgánům státu (reprezentovanými tehdejšími Úřadem dokumentace a vyšetřování) nepochybně známo i to, že obžalovaný působil ve funkci, která je uvedena v rozsudku nalézacího soudu, stejně jako jim byly známy osoby poškozených V. B. a J. P. a okolnosti, pro které byly tyto osoby donuceny vystěhovat se do zahraničí (Viz: rozsudek OS Praha 6 sp.zn. 2T 30/2001 ze dne 12.2.2002).

19. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve vztahu k jeho osobě zrušil a za použití ustanovení §257, odst. 1, písm. c) trestního řádu (zákon č. 141/1961 Sb., v platném znění) jeho trestní stíhání zastavil z důvodu §11 odst. 1 písm. c) trestního řádu.
20. **Obžalovaný Mgr. Š.** pak ve svém odvolání uvedl, že odvoláním napadá rozsudek zejména pro to, že je odůvodněn použitím zákona pozdějšího a nepříznivějšího pro mého klienta,

než byl zákon účinný v době údajného spáchání jeho domnělé trestné činnosti. Jde nejen o zánik trestnosti činů uplynutím promlčecí doby, ale rovněž o posuzování zániku společenské nebezpečnosti jednání, které mu rozsudek připisuje zejména jako domnělému pachateli, a to ve vztahu k jeho osobě. Jsou zde i další důvody, např. nepřihlednutí k mezinárodní úpravě lidských práv. Odvoláním se domáhá toho, aby odvolací soud napadený rozsudek ve vztahu k mému klientovi v plném rozsahu zrušil a zcela jej zprostil obžaloby. Odvolání bylo podáno zejména pro porušení ústavních a základních lidských práv mého klienta, jehož se v této věci dopustil soud prvního stupně zejména proto, že při svém rozhodování respektovaly nesprávnou judikaturu Ústavního soudu, zejména jeho nález č. 14/1994 Sb., Pl. ÚS 19/93, ze dne 21. prosince 1993 o návrhu skupiny 41 poslanců Parlamentu České republiky na zrušení zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu. V roce 1993 uplynuly čtyři roky od převratu. Režim upevnil svou moc a z jeho hlubin se vynořil v dějinách známý jev: „revoluce nikdy nekončí“. Dne 01.08.1993 nabyl účinnosti zákon č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, obsahující § 5 s touto překážkou běhu promlčecí lhůty neuvedenou v tehdy platném trestním zákoně: „Do promlčecí doby trestných činů se nezapočítává doba od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby“. Promlčení znamená nevratný zánik trestnosti činu, jehož znaky jsou uvedeny v zákoně, uplynutím promlčecí lhůty. Retroaktivita (zpětná účinnost) tu spočívá v nezapočítání doby určené citovaným § 5 do promlčecí lhůty, protože to nebylo obsaženo v úplném výčtu podle § 67 odst. 2 bývalého trestního zákona č. 140/1961 Sb. (vedle doby, pro kterou nebylo možno postavit pachatele před soud pro zákonnou překážku, doby, po kterou se pachatel zdržoval v cizině a zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání). Podle konstrukce citovaného § 5 a při splnění v něm uvedené podmínky se posunul počátek běhu promlčecí lhůty tak, že začala nově běžet až od 30. 12. 1989. Jde o politicky účelový („z politických důvodů“) zpětně účinný zásah do časové působnosti trestního zákona. Ustanovení § 5 zák. č. 198/1993 Sb. je retroaktivní ustanovení v neprospěch pachatele, které je v demokratickém a právním státě nepřipustné. Citované ustanovení bylo účelově konzumováno (pohlčeno) a upřesněno pozdější právní úpravou přímo v bývalém trestním zákoně a tato nová úprava byla v zásadě převzata i do dnešního trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., protože již dobíhaly i promlčecí lhůty posunuté podle § 5 zák.č. 198/1993 Sb. a hrozilo, že jejich uplynutím nově nevratně zanikne trestnost „zločinů“ tzv. komunismu. U těchto úprav již ovšem nelze použít argument tzv. nestíhatelnosti „zločinným“ režimem, protože nově stanovený běh promlčecích lhůt oproti citovanému § 5 již byl uzákoněn současným režimem, tedy z logiky jeho vlastní inkviziční propagandy režimem „minimálně neutrálním až dobročinným“. Jelikož smysl pozdějších úprav spočívá zejména v tom, že ze „zločinů komunismu“ se staly zločiny nepromlčitelné sice opět v neprospěch pachatele, avšak tentokrát již nepřipustně retroaktivní nejen ve vztahu k bývalému trestnímu zákoníku, ale také k § 5 zákona č. 198/1993 Sb., jde tu o nepřipustnou retroaktivitu „na druhou“. V posledně uvedeném smyslu se protiústavně průlomovou stala úprava podle zákona č. 327/1999 Sb. zařazená ještě do starého trestního zákona novým ustanovením § 67a písm. d), která pak byla v podstatě převzata do nového trestního zákoníku v § 35 o vyloučení z promlčení (nepromlčitelnosti), kde se pod písm. c) uvádí: „Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestní odpovědnost ... c) za jiné trestné činy spáchané v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody činí nejméně deset let, pokud z důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby, a které byly spáchané veřejnými činiteli anebo byly spáchané v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či

náboženských“. Ani vražda u nás není nepromlčitelná. Je to, co vyšetřuje ÚDV, horší, než vražda, natož na úrovni válečného zločinu či zločinu proti lidskosti? Už při přijímání zák. č. 198/1993 Sb. mezi poslanci převládl odborný názor, že nikoli, a byla proto politicky účelově v rozporu s odborným hlediskem zkoumána snaha přijmout zákon jako ústavní. K tomu ovšem chyběla kvalifikovaná většina a zákon byl přijat jako běžný zákon. Podle receptu vyplývajícího z obsahu přijatého zákona a nálezu Ústavního soudu k návrhu skupiny poslanců na jeho zrušení je však zřejmé, že se tak k zákonu č. 198/1993 Sb. v praxi přistupuje a že se s ním a poté s jeho nepřímými novelizacemi zachází, jako by měly sílu ústavního zákona. Nález Ústavního soudu vydaný pod č. 14/1994 Sb. s účinností od 25. 1. 1994 o návrhu skupiny 41 poslanců Parlamentu ČR na zrušení zákona č. 198/1993 Sb. (dále: Nález) patří k těm historizujícím ahistorickým dokumentům, které nejsou ani tak zajímavé pro to, co je v nich uvedeno, jako spíše tím, co v nich chybí, svými nedostatky. V části B Nálezu věnované § 5 zákona č. 198/1993 Sb. je to patrné nejen ve vztahu k pojetí vnitřního vývoje, ale také k zasazení Československa do mezinárodní situace, pro kterou byla charakteristická západními „democracemi“ vyvolaná studená válka v různých formách a intenzitě, jež dosud neskončila, jež po celou dobu hrozí přerůst ve válku skutečnou („horkou“) a jejímž důsledkem je v rozhodující míře i sám Nález. Jako by Československá společnost ustrnula ve vývoji a ležela mimo čas a prostor. Z ryze právního pohledu chybí v části B Nálezu argumentace atributy lidských práv a rozlišování mezi lidskými právy absolutními a relativními, jakož i argumentace mezinárodními závazky ČR v oblasti lidských práv, což vše Ústavnímu soudu umožnilo srovnat „zločiny komunismu“ s válečnými zločiny a zločiny proti lidskosti a překroutit pojetí lidského práva zákazu na zpětnou účinnost trestního práva podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod (dále: Listina) na základě zcela vykonstruovaného pojetí promlčecí lhůty jako lhůty procesní nikoli hmotně právní, jako by toto v Listině uvedené právo nebylo nezadatelným nezczizitelným nepromlčitelným neporušitelným a absolutním lidským právem s nejvyšší právní silou. Z odůvodnění Nálezu v části B stačí uvést pouze 3 citace. CITACE 1. „Ustanovení § 5 zákona č. 198/1993 Sb. není normou konstitutivní, ale deklaratorní. Jeho předmětem je pouze zjištění, že v určitém časovém úseku pro určitý druh trestné činnosti promlčecí doba nemohla probíhat a z jakých příčin.“ Výraz „deklaratorní“ zde znamená, že ustanovení § 5 zákona č. 198/1993 Sb. je právně nezávazné, ale v tzv. válce soudů se soudci Ústavního soudu chovali jinak. „Zjištění“ podle věty druhé je povinen prokázat až soud. Avšak soudy k onomu „zjištění“ Ústavního soudu v praxi přistupují jako ke skutečnosti dané Nálezem či jako ke skutečnosti obecně známé (notorietě), bez ohledu na to, že notoriety jsou jako důkazy v trestním řízení nepřipustné. Obecné soudy (včetně soudu 1. Stupně v tomto řízení) pak skutečně důkazní řízení v dané otázce neprovádějí, dokonce ignorují důkaz opaku. „Zjišťování“, jež má na mysli Ústavní soud, vyvrací i tento případ, protože obžalovaný byl již potrestán odsouzen pro účast v tzv. akci „ASANACE“, pro kterou byl stíhán již za minulého režimu a odsouzen tehdy nebyl nikoli z politických důvodů, pro které by nemohla probíhat promlčecí doba, ale proto, že se jeho údajná trestná činnost neprokázala přes veškeré myslitelné úsilí v rámci trestního řádu. Tedy nebyla naplněna podmínka posunutí běhu promlčecí lhůty, resp. změny promlčecí doby na nepromlčitelnost, a přesto byl za současného režimu odsouzen, ačkoliv trestnost jeho údajných trestných činů již předtím zanikla promlčením. Už jenom proto mají tato řízení, jakož i toto, inkviziční povahu. CITACE 2. „Ustanovení § 5 zákona č. 198/1993 Sb. mění pouze dobu, ve které může k trestnímu stíhání dojít, a vymezuje jen určitý okruh trestných činů, u nichž se tak může stát, totiž těch, kde to princip rovnosti občanů před zákonem činí pro věrohodnost právního státu nutným... Ve skutečnosti není tato kategorie kriminality vůbec diskriminována, ale fakticky zvýhodněna tím, že časový bonus, dlouhá doba, která uplynula od spáchání trestného činu, jakož i zájem na včasném odstranění důkazů a obtíže dokazování po dlouhém časovém odstupu znesnadňují potrestání spáchaných činů.“

Uplynutím doby, o které se zmiňuje věta první, však trestnost činu nevratně zaniká. Nejde o pouhé časové vymezení procesní „stíhatelnosti“, ta je až důsledkem hmotně právního zániku trestnosti činu, kterou již nelze nijak obnovit. Ostatně žádná mezinárodní smlouva ani Listina v této souvislosti nerozlišuje mezi hmotným a procesním právem. Z hlediska zákazu retroaktivity trestního práva je důležité pouze to, že nový zákon je použitelný jen tehdy, je - li pro pachatele příznivější, než ten předcházející. Nerozhoduje procesní nebo materiální povaha pozdějšího zákona, ale nutný předpoklad jeho použití, že je pro pachatele příznivější. Princip rovnosti občanů před zákonem nemůže popřít žádné absolutní lidské právo ani ve spojení s údajnou věrohodností právního státu. Naopak, věrohodný je jen stát, který uznává zákaz retroaktivity trestního práva v neprospěch pachatele jako absolutní lidské právo. Výjimkou je pouze tzv. norimberské právo, které je reakcí na výsledky dosud nejničivější války, při níž zahynuly desítky miliónů lidí. Lidé umírali nejen na frontách a při náletech, ale tzv. „podlidé“ byli trýzněni a usmrcováni v koncentračních táborech novou průmyslovou metodou, kterou vyvinuli a zavedli němečtí inženýři a podnikatelé. Těla bezejmenných vězňů včetně dětí s čísly vytetovanými na zápěstí mohla zaživa sloužit k pokusům, po smrti jako surovina k dalšímu zpracování. Popravovalo se i pro výstrahu, vyražďovaly se celé rodiny a vypalovaly se celé vesnice. Německý fašismus v nacistické formě si osoboval „právo na životní prostor“ na úkor jiných národů, plánoval a prováděl genocidu Slovanů a dalších „podlidů“ až po jejich fyzické vyhlazení, pokud by se nedali poněmčít. Útočná válka pro něj nebyl zločin, ale pouhé pokračování politiky jinými prostředky. To vše je s naší poválečnou realitou zcela nesouměřitelné. Údajné zvýhodnění pachatelů a projevená lítost, že už nelze všechny potrestat jen prozrazuje hlavní motivaci tehdejšího složení Ústavního soudu. O jaké zvýhodnění jde, jestliže domnělí pachatelé už nemohou prokázat svou nevinu, protože časem zeslábly či se ztratily důkazy na jejich obhajobu v inkvizičním prostředí systematicky budovaném hlavními (dez)informačními toky, kde viník je dopředu znám a senzacechtivá veřejnost čeká jen na výši trestu a případnou skandalizaci konkrétních soudců, pokud soud nerozhodne podle jejího očekávání? V souvislosti s užitým termínem „kategorie kriminality“ je vhodné připomenout, že právo na zákaz retroaktivity trestního práva v neprospěch pachatele není skupinové, ale individuální subjektivní lidské právo, jehož naplnění nelze měřit úspěšností či neúspěšností určité skupiny ve střetu se státní mocí. Nestíhá se skupina, ale jednotlivec, byť by mohl patřit do určité skupiny, ve vztahu k níž se v citaci dává najevo přezíravý postoj ohledně opět individuální presumpce nevinny každého z jejích „nepotrestaných“ členů. Cílem trestního řízení je v první řadě zjištění pachatelů trestných činů, pokud byly spáchány, a teprve až pak jejich případné potrestání. Inkviziční a diskriminační povaha uvažování Ústavního soudu je zde zcela zřejmá. O jaký „časový bonus“ tu jde, jestliže se celá úvaha vede v kontextu absolutního subjektivního individuálního lidského práva na zákaz retroaktivity trestního práva, kterému v dané souvislosti nekonkuruje žádné jiné absolutní lidské právo, takže je absolutně nezadatelné nezczizitelné nepromlčitelné a nezrušitelné a nelze s ním tedy dodatečně handlovat? Není žádným zvýhodněním domnělého pachatele retroaktivní změna zákona, která protiústavně umožňuje obnovit již jednou nevratně zaniklou trestnost údajného činu, a na tomto základě pak zahájit trestní stíhání, které třeba již několik desetiletí nebylo přípustné právě pro promlčení. Celé to dokonce zní jako výsměch tehdy ještě budoucím obětem chystaných inkvizičních procesů, včetně obžalovaného. CITACE 3. „Otázka procesních předpokladů trestní stíhatelnosti vůbec, a tím spíše otázka promlčení, nepatří v České republice ani v jiných demokratických státech do oblasti těch základních práv a svobod principiální povahy, jež jsou podle čl. 3 Ústavy součástí ústavního řádu, resp. ústavního pořádku České republiky, a tím nahrazují v jiných ústavách obvyklou kapitolu ústavy o základních právech a svobodách. Ústava ani Listina základních (a ne jiných) práv a svobod neřeší detailní otázky trestního práva, nýbrž stanoví nesporné a základní konstitutivní principy státu a práva vůbec. Listina základních práv a

svobod v čl. 40 odst. 6 se zabývá tím, které trestné činy lze principiálně stíhat (totiž ty, jež byly vymezeny zákonem v době, kdy byl čin spáchán), a neupravuje otázku, jak dlouho lze tyto činy stíhat.“ Ještě v r. 1995 zastávali někteří soudci Nejvyššího soudu právní názor, který se shoduje s naším: „Protože úprava podmínek promlčení trestního stíhání patří do komplexu otázek trestní odpovědnosti, posoudí se otázka, zda je určitý trestný čin promlčen, či nikoli, i z hlediska časové působnosti trestního zákona (viz § 16 odst. 1 TrZ a vysvětlivky k němu). To pak znamená, že je-li podle zákona jednou trestný čin promlčen, jeho dodatečné prohlášení za čin nepromlčený (resp. dodatečné nezapočítání již proběhlé promlčecí doby) nemůže znamenat opětovný vznik promlčením zaniklé trestní odpovědnosti, a to ani tehdy, stane-li se tak zákonem (viz § 5 zák. č. 198/1993 Sb.). Podle čl. 40 odst. 6 LPS totiž platí, že trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. Není pochyb o tom, že otázka, zda určitý trestný čin promlčen je či není, patří do rámce posuzování jeho trestnosti už jen z toho důvodu, že promlčení je zákonným důvodem zániku této trestnosti.“ (Šámal Pavel, Púry František, Rizman Stanislav: Trestní zákon, komentář, 2. vydání, C. H. Beck/SEVT, 1995, s. 390-391). Právě okolo této otázky se následně rozhořela tzv. válka soudů. Zákon č. 198/1993 Sb. byl přijat a dále bylo nutné organizačně zajistit jeho naplnění „jasně politicky odhodlanými vyšetřovateli“, neboť se ukázalo, že normální policisté se k tomu nehodí. Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu (dále: ÚDV) vznikl jako útvar Policie České republiky v r. 1995 nezákonně, nikoliv na návrh policejního prezidenta, jak tehdy stanovil zákon, ale sloučením dvou předcházejících organizačních složek, z nichž jedna již zanikla v rámci ministerstva vnitra a druhá působila při ministerstvu spravedlnosti. Uvedená nezákonnost vzniku ÚDV byla zhojena až jeho zařazením do zákona o Policii ČR v úplném výčtu jejich útvarů s účinností od 01.01.2001. To, že by Policie mohla dokumentovat zločiny komunismu, není v zákoně o Policii ČR sděleno jinak, než názvem ÚDV a i to odporuje čl. 2 odst. 1 Listiny, podle něhož „stát je založen na demokratických hodnotách a nesmí se vázat ani na výlučnou ideologii“, například antikomunismus. Do čela ÚDV byl příznačně a opět nezákonně ustanoven PhDr. Václav Benda, když podle zákona o Policii ČR mohli být řediteli policejních útvarů pouze příslušníci Policie ČR, a on byl senátor, který ze zákona být policistou nesměl. Václav Benda se do českých dějin zapsal zejména svým vřelým symbolickým přivítáním generála Pinocheta v Praze, který velel proamerickému fašistickému puči, při němž byl letecky bombardován prezidentský palác a zavražděn demokraticky zvolený prezident Chile Salvador Allende. K tomu jen poznamenáváme, že Spojené státy nejsou účastníky žádné z mezinárodních dohod o lidských právech. Je to zvláštní vzhledem k tomu, jak často jejich diplomacie připomíná dodržování lidských práv jiným státům. Lidská práva se v pojetí zahraniční politiky Spojených států zřejmě hodí jen pro vazaly a ty státy, které se jimi mají stát. K teoretickému střetu na téma použitelnosti § 5 zák. č. 198/1993 Sb. došlo v r. 1996. Na článek soudce Ústavního soudu (Procházka Antonín: „Quo vadis...?“, Právní rozhledy 5/96, str. 212-213), který mimo jiné obdobně jako Ústavní soud přisoudil materiální promlčecí lhůtě procesní charakter, přesvědčivě odpověděli soudci Nejvyššího soudu (Púry František, Šámal Pavel: „Ještě k problematice promlčení trestnosti činů ve vztahu k zákazu retroaktivity nepříznivějšího zákona v neprospěch pachatele“, Právní rozhledy 11/96, str. 504-508). V r. 1997 se další soudce Ústavního soudu v rámci kritiky zastavení trestního stíhání v konkrétní věci (?), vyslovil s odkazem na čl. 7 odst. 2 Úmluvy takto: „...Úmluva ... umožňuje odsouzení pachatelů za takové jednání, které bylo trestné podle všeobecných právních zásad uznávaných civilizovanými státy.“ Nic proti tomu. Jenže autor navrhoval takto postupovat v kauze tzv. vlastizrádců, analogicky tedy i v dalších případech, na které v uvedeném smyslu nelze vztáhnout „všeobecné právní zásady uznávané civilizovanými státy“, protože nešlo o válečný zločin, zločin proti míru či zločin proti lidskosti a zakazuje to úprava zákazu

retroaktivity trestního práva v čl. 40 odst. 6 Listiny jako absolutního lidského práva požívajícího ochrany národního nadstandardu podle čl. 5 odst. 2 Paktu a čl. 53 Úmluvy (viz: rozhovor Igora Maukše s JUDr. Vladimírem Čermákem: „Případ Jakeše a Lenárta podléhá evropským normám“ s nadtitulkem: „Ústavní soudce Čermák: Přál bych si Norimberský proces s představiteli komunistického režimu“, LN ze dne 18.10.1997). Zde je podstatné, že Norimberský proces neorganizovala Česká republika, ale vítězné velmoci představující nově utvářené „společenství národů“, protože tenkrát šlo o válečné zločiny a zločiny proti lidskosti, o prosazení tzv. norimberského práva a také o legitimitu retribučních zákonů v zemích dříve okupovaných Německem. Česká republika není v postavení společenství národů a nemůže plnit jeho funkci. V souvislosti s domnělou nutností zorganizovat obdobu Norimberského procesu s představiteli bývalého režimu vyjádřil dr. Čermák na soudce Ústavního soudu zajímavé inkviziční přesvědčení: „Měli bychom se soustředit na případy manifestní.“ Dne 02.11.1997 vyšla v příloze Lidových novin pro civilizaci a myšlení Orientace stat' dalšího soudce Ústavního soudu JUDr. Vladimíra Klokočky „Vrchní soud se pokouší o právní převrat“ s nadtitulkem „Rozhodnutí v kauze Milouše Jakeše a Jozefa Lenárta je protiústavní“. Autor opět nemístně napadá soudce obecných soudů: „...Vrchní soud se výslovně odvolává na to, že trestnost jednání Jakeše a Lenárta ...je zcela nepochybně promlčena...Vrchní soud v daném případě odmítl respektovat § 5 zákona č. 198/1993 Sb., čímž jednal způsobem srovnatelným se zneužitím pravomoci veřejného činitele ...Tímto způsobem Vrchní soud jako článek naší soudní soustavy selhal... Arogance, s níž se Vrchní soud staví k nálezu Ústavního soudu, svědčí o nepochopení jeho poslání.“ V rozporu s textem Nálezu (viz CITACE 1.) již soudce Ústavního soudu otevřeně popřel pouhou „deklaratornost“ obsahu § 5 zák. č. 198/1993 Sb. a soudcům obecných soudů v podstatě vzkázal, že jde o ustanovení právně závazné, které musí respektovat při svém rozhodování, jinak „by jednali způsobem srovnatelným se zneužitím pravomoci veřejného činitele a tímto způsobem selhali“. Je však zcela zjevné, kdo ve skutečnosti „jednal způsobem srovnatelným se zneužitím pravomoci veřejného činitele a tímto způsobem selhal“. Tzv. válka soudů byla na světě, přestože sám Ústavní soud ve výroku Nálezu jako právně závazné uvedl jen to, že návrh na zrušení zákona „se zamítá“. Víc ani udělat nemohl, přesněji nesměl. Vše ostatní byl povinen, přenechat obecným soudům, ale pak začal v rozporu s Ústavou tvrdit a ve svých nálezech prosazovat, že právně závazné jsou jeho nálezy celé včetně odůvodnění, nikoli jen výrok. Popsaný způsob uvažování JUDr. V. Čermáka a JUDr. V. Klokočky nebyl nahodilým vybočením z řady, ale odpovídá dlouhodobému zaměření Ústavního soudu a je rovněž v souladu s projevem prezidenta Václava Havla z 28. října 2001, který sice zpočátku nevítal projevy revanšismu, ale pak mu podlehl, a dokonce se v případech „vyrovnání se s komunistickou minulostí“ dovolával „společenské objednávky promítnuté do jasného politického odhodlání vyšetřovatelů, státních zástupců a soudců“ ve zjevném rozporu s trestním řádem, Ústavou a Listinou, které diskriminační inkviziční trestní procesy nepřipouštějí. Listina byla přijata jako ústavní zákon již bývalým Federálním shromážděním a vyhlášena pod č. 121/1991 Sb. Do českého ústavního pořádku byla vyhlášena usnesením České národní rady dne 16.12.1992 a v čl. 3 Ústavy se konstatuje: „Součástí ústavního pořádku České republiky je Listina základních práv a svobod.“ Ještě doznívala politická kultura kulatých stolů, která vyústila v pokojné předání moci, na němž se politicky a zpravodajsky podílela moc předcházející. Podle čl. 40 odst. 6 Listiny platí: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.“ K tomu podle čl. 4 odst. 2 Listiny platí, že „Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod upraveny pouze zákonem“. Protože žádné takové meze ani podmínky ve vztahu k zákazu trestněprávní retroaktivity Listina neobsahuje, je v ní uvedené základní lidské právo na zákaz zpětné účinnosti trestního práva v neprospěch pachatele absolutní a má nejvyšší

právní sílu. Lidská práva jsou původně pojata jako přirozená práva každého člověka existující nezávisle na lidské vůli a státní moci, která je může jen uznat, nikoli odejmout, popřít, pominout, zrušit, či je jen porušit a jež nezanikají plynutím času. Ani člověk sám svá vlastní subjektivní nezadatelná lidská práva nemůže zcizit, zřít se jich. Čl. 1 Listiny zní: „Lidé jsou svobodní a rovni v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné nezczizitelné nepromlčitelné a nezrušitelné“. Tyto jejich základní neoddelitelné vlastnosti (atributy) nejsou přesně definovány, ostatně jako vše „přirozenoprávní“. Ovšem teprve když postavíme jednotlivá lidská práva do světla jejich atributů, ozřejmí se jejich smysl a vyvstanou před námi v plné své hodnotě a síle. Absolutní je to u absolutních lidských práv, kam patří také právo na zákaz retroaktivity trestního práva a nelze ho porušit ani „se zřetelem na princip rovnosti občanů před zákonem“, jak se mylně uvádí v Nálezu (viz výše CITACE 2.). Podle čl. 1 Ústavy platí: „(1) Česká republika je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana. (2) Česká republika dodržuje závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva.“ Východiskem je zejména čl. 10 Ústavy: „Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.“ Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (dále: Pakt) upravuje zákaz retroaktivity trestního práva¹ v čl. 15 takto: „1. Nikdo nesmí být potrestán za čin, který nebyl trestný podle zákona v době, kdy byl spáchán. Pachatelé nelze uložit vyšší trest, než dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy byl trestný čin spáchán. Nový zákon má zpětnou působnost pouze tehdy, jestliže je pro pachatele příznivější. 2. Nic v tomto článku není na újmu potrestání za jakýkoli čin, který v době, kdy byl spáchán, byl trestný podle obecných právních zásad uznávaných společenstvím národů.“ Zákaz retroaktivity trestního práva je v Paktu koncipován jako absolutní lidské právo podle čl. 4 Paktu. Odst. 2 citovaného čl. 15 je tzv. norimberskou klauzulí a byl přijat výhradně na ochranu stíhání válečných zločinců a zločinců proti lidskosti spáchaných v době 2. světové války, které u nás byly zcela nesrovnatelné s tzv. zločiny komunismu jak v naprosto protichůdné motivaci a cílech, tak i z hlediska prostředků a forem, kam v případě fašistického Německa patřila také genocida a agresivní válka. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (dále: Úmluva) upravuje zákaz retroaktivity trestního práva v čl. 7 obdobně jako Pakt. Čl. 5 odst. 2 Paktu upravuje ochranu lidských práv a základních svobod nabytých na národní úrovni (jako národního nadstandardu) takto: „Jakákoli základní lidská práva uznávaná v kterémkoli státě, který je účastníkem tohoto Paktu, na základě zákona, úmluv, předpisů nebo zvyklostí nebudou omezena nebo zrušena pod záminkou, že Pakt taková práva neuznává nebo je uznává v menším rozsahu.“ Obdobně zní i čl. 53 Úmluvy. Podle českého ústavního práva mají všechny fyzické osoby právo na zákaz zpětné účinnosti přísnějších trestních norem bez jakékoliv výjimky (čl. 40 odst. 6 ve spojení s čl. 4 odst. 2 Listiny). Jde o absolutní lidské právo nejvyšší právní síly a o zjevný národní nadstandard požívající ochrany čl. 5 odst. 2 Paktu i čl. 53 Úmluvy pro případ vznesení pochybnosti o výkladu odst. 2. čl. 15 Paktu a odst. 2. čl. 7 Úmluvy jako tzv. norimberských klauzulí. Podle mezinárodních závazků České republiky v oblasti lidských práv mohou být se zpětnou účinností vnitrostátním zákonem za nepromlčitelné prohlášeny pouze takové činy, které jsou v rozporu s obecnými právními zásadami uznávanými společenstvím národů (čl. 15 odst. 2 Paktu) nebo s obecnými právními zásadami uznávanými civilizovanými národy (čl. 7 odst. 2 Úmluvy). K retroaktivnímu stanovení kategorií a skutkových podstat nepromlčitelných trestných činů (zločinů) používá mezinárodní společenství, resp. společenství národů, mezinárodních instrumentů. V současné době jsou nepromlčitelné delikty definovány zejména v tzv. norimberském právu (viz Statut Mezinárodního vojenského tribunálu v Norimberku vyhlášený pod č. 164/1947 Sb.), v Ženevských úmluvách na ochranu obětí ozbrojených konfliktů (vyhlášeny pod č. 65/1954 Sb., č. 168/1991 Sb. a č. 21/1999 Sb.), v Úmluvě o

nepromlčitelnosti válečných zločinů a zločinů proti lidskosti (vyhlášena pod č. 53/1974 Sb.) a v Úmluvě o zabránění a trestání zločinu genocidia (vyhlášena pod č. 32/1955 Sb.). Jednání, která má na mysli § 5 zák. č. 198/1993 Sb. a pozdější úpravy, které ho pohltily, do uvedených skupin nepatří. Jednotlivé státy nejsou oprávněny se samy stylizovat do postavení „společenství národů“ nebo „mezinárodního společenství“, a nemohou proto libovolně retroaktivně stanovit nepromlčitelnost zločinů podle svých momentálních vnitrostátních politických potřeb a zájmů. Při respektování ústavních zásad pro přijímání a vyhlásování zákonů mohou jednotlivé státy, včetně České republiky, zavést nepromlčitelnost jiných činů, než mezinárodních zločinů, pouze pro takové činy, které budou spáchány v budoucnu po nabytí účinnosti příslušného zákona. Při přijímání Listiny a jejího zařazení do ústavního pořádku ČR nikoho ani nenapadlo, aby do čl. 40 odst. 6 Listiny o zákazu retroaktivity trestního práva byla zařazena v podstatě podvrtná větička o výjimce analogické ustanovení § 5 zák. č. 198/1993 Sb. a jeho ještě horším nepřímým derogacím. Potřebnou kvalifikovanou většinu nemohl získat ani záměr přijmout zákon č. 198/1993 Sb. ve formě ústavního zákona, byl proto přijat jako prostý zákon.

Obecné soudy nemohou věrohodně popřít teorii lidských práv, která stojí zejména na jejich atributech, na dělení základních práv na absolutní a relativní a na ochraně národního nadstandardu. „Odůvodnění“ jejich rozsudků proto stejně jako v tomto případě jen formálně odkazují a schovávají se za protiústavní judikaturu, trpí zásadními logickými nedostatky a bloudí v tautologickém kruhu. Jejich v podstatě neodůvodněná rozhodnutí pak nelze přezkoumat. Už upadá v zapomnění, že bývalá „zločinná“ Československá socialistická republika získala prestižní místo nestálého člena Rady bezpečnosti OSN dokonce dvakrát (v roce 1964 a v letech 1978-1979). K vystěhování do zahraničí docházelo na vlastní žádost na základě povolení, o kterém rozhodovala ve správním řízení příslušná krajská správa pasů a víz, která nebyla podřízena StB, ale právě naopak byla jako rozhodující správní orgán povinna prověřit správnost všech údajů uvedených v žádosti o vystěhování včetně vůle žadatele se vystěhovat, např. pohovorem s žadatelem a za své rozhodnutí nesla plnou odpovědnost včetně trestní. Je jasné, že zde došlo k přerušení příčinné souvislosti mezi údajným jednáním mého klienta jeho následkem – vystěhováním do zahraničí. Pracovníci příslušných správ pasů a víz, kteří tato rozhodnutí ve skutečnosti podepisovali, však v řízení nebyli slyšeni ani jako svědci. Byla porušena základní procesní povinnost soudu a tím i právo mého klienta na spravedlivý proces. Jde o společný rys při akci „ASANACE“ a všech trestních věcí, pro které byl kdy stíhán. Je nasnadě, že je již poněkoli káté stíhán pro totéž v rámci plnění běžných služebních povinností. V případě spojeném s paní Z. F. jeho trestní stíhání k ničemu nevedlo ani přes vyčerpání všech myslitelných možností dokazování tehdejší Inspekcí MV z podnětu Generální prokuratury ČSSR. V této souvislosti také vystupoval jako svědek poškozený V. B.. Až po jeho výslechu před soudem se však ukázalo z archivních dokumentů, které před tím nebyly k dispozici, že jeho výpověď neodpovídá jeho chování jako svědka v případě paní Z. F.. Další výslech už ovšem soud nepřipustil. Stále ho proto navrhuje. Společenská nebezpečnost činu byla nezbytnou podmínkou jeho trestnosti podle tehdy účinného trestního zákona. Bez ní to nebyl čin trestný, i když by jinak vykazoval formální znaky některé ze skutkových podstat trestného činu uvedených v zákoně; v daném případě zneužití pravomoci veřejného činitele. Podle § 65 odst. 1 trestního zákona tehdy platilo: „Trestnost činu, který byl v době spáchání pro společnost nebezpečný zaniká, jestliže vzhledem ke změně situace anebo vzhledem k osobě pachatele pominula nebezpečnost trestného činu pro společnost“. Jaká je však společenská nebezpečnost člověka ve věku 69 let mého klienta, který se pro těžkou nemoc ani nemohl účastnit hlavního líčení ve své věci a je tedy zřejmé, že se už další obdobné činnosti dopouštět nemůže nejen pro svůj chatrný fyzický stav, ale i proto, že se změnila celá společnost a jemu je již právně zabráněno vykonávat jakékoliv funkce, kde by mohl zneužívat pravomoci veřejného činitele? Žádná. I z tohoto důvodu měla být jeho

údajná trestná činnost posuzována v jeho prospěch podle zákona účinného v době, kdy byl trestný čin údajně spáchán, nikoliv podle zákona pozdějšího v jeho neprospěch. Proto bylo na soudu prvního stupně, aby prokázal a zdůvodnil, že ve prospěch pachatele působí i změna zákona spočívající ve změně společenské nebezpečnosti projednávaného činu na jeho společenskou škodlivost a v čem tato změna ve prospěch pachatele spočívá. To však zdůvodnit a prokázat nelze. Součástí politického boje je snaha o ovládnutí státních orgánů, rozšíření či naopak zúžení jejich pravomocí a kompetencí. Na webových stránkách Ústavního soudu nalezneme tvrzení: „Odůvodnění nálezů (Ústavního soudu - č.k.) obsahují často vyjádření k významným právním otázkám, a protože podle čl. 89 odst. 2 Ústavy jsou vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu závazná pro všechny orgány a osoby, považují se za jeden z pramenů práva a zachází se s nimi jako s precedenty.“ Je to však ve zjevném rozporu s čl. 15 Ústavy: „Zákonodárná moc v České republice náleží parlamentu“. Sjednocování judikatury je zákonem o soudech a soudcích svěřeno Nejvyššímu soudu. Ústava nezná pojem precedentů ani precedentálního práva. Paralelní nadzákonný a dokonce nadústavní právní systém 15 vybraných úředníků je nepřijatelný. Ve věcné kompetenci Ústavního soudu je sice „ochrana ústavnosti“, ale musí přitom respektovat ustanovení čl. 88 Ústavy o řízení před Ústavním soudem ve spojení s § 63 zákona o Ústavním soudu, podle něhož se v řízení před Ústavním soudem použije jako subsidiární předpis občanský soudní řád (dále: o.s.ř.) a podle něj je u rozhodnutí závazný jen výrok. Neodmyslitelně to patří k české vyspělé demokratické tradici psaného a nikoli kazuistického práva. Jinak by se bez právníka nikdo neobešel. Ústavní soud dokonce judikuje, že odůvodnění jeho nálezů jsou závazná i pro budoucí řízení před Ústavním soudem, jako by byl neomylný. Podle § 36 - § 41 zákona o Ústavním soudu pak platí i pravidla o vyloučení soudců. Podle § 36 odst. 1 platí: „Soudce je vyloučen z projednávání a rozhodování věci, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, účastníkům, vedlejším účastníkům nebo jejich zástupcům lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti“. Uvedený důvod tu jistě byl dán při přijímání zákona č. 198/1993 Sb., neboť rozšíření pravomoci nad rámec Ústavy by posílilo i moc, prestiž a postavení každého ústavního soudce. Je naprosto absurdní, aby si Ústavní soud mohl takto sám sobě rozšiřovat okruh Ústavou mu udělených pravomocí jako vedlejší důsledek odůvodnění svých nálezů ve zcela jiných věcech. Odůvodnění nálezů Ústavního soudu proto nejsou závazná, ale měla by působit silou své přirozené autority, pokud ji mají. Podezření na podjatost soudců v případě řízení o Nálezu je zcela zřejmé se zřetelem na poměr k věci již podle několika citací z období tzv. války soudů. Bývalá soudkyně Ústavního soudu, JUDr. Kateřina Šimáčková, k tomu kromě apologetiky předmětného zákona a Nálezu píše: „Soudní judikatura byla v oblasti vyrovnání se s komunistickou minulostí velmi nejednotná... Byl to právě tzv. první český ústavní soud, fungující v letech 1993 až 2003, jenž byl v této oblasti velmi aktivní a působil jako soud pro-rehabilitační a pro-restituční. To souviselo s tím, že byl složen z osob, které před rokem 1989 patřily k odpůrcům komunistického režimu...“ (Šimáčková K., Molková Foukalová K., Procházka V.: Zákon o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu. Komentář, Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 10). Ústavní soud sám ustáleně judikuje, že pokud v řízení rozhodl vyloučený soudce, jde zároveň o porušení lidského práva na spravedlivý proces a rozhodnutí ruší. I z tohoto důvodu odůvodnění Nálezu není právně závazné v analogických případech.

21. Navrhl, aby Městský soud v Praze jako soud odvolací řízení zastavil, případně obžalovaného obžaloby zprostil, anebo zrušil napadený rozsudek soudu prvního stupně a věc mu vrátil k novému projednání a meritornímu rozhodnutí.
22. **Poškozený Ch.** ve svém odvolání namítl, že napadá výrok rozsudku, kterým soud prvního stupně rozhodl nesprávně o nároku na náhradu škody nemajetkové újmy, kterým byl podle § 229 odst. 1 poškozený J. Ch. odkázán se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Soud prvního stupně v bodě 55 (str. 38) rozsudku toliko

zhodnotil, že soud neměl k dispozici ohledně nároku poškozeného spolehlivé důkazy k výši nemajetkové újmy, který byla poškozenému trestnou činností obžalovaných způsobena a poškozený svůj nárok nedoložil. Poškozený má za to, že soud si v rámci rozhodnutí o náhradě škody situací výše uvedeným zdůvodněním svého rozhodnutí značně ulehčil. Pokud poškozený vnímá jednání obžalovaného, za které byl uznán soudem vinným jako újmu ve sféře svých osobnostních práv, není dle jeho názoru nucen prokazovat přesnou výši nároku (jako u jiných typů nároků na náhradu škody typu ušlý zisk, majetkovou újmu atd.), ale je na soudu, aby zhodnotil, zda obžalovaný svým úmyslným jednáním způsobil škodu nemajetkovou a zda požadovaná výše poškozeným je takovému jednání adekvátní. Výši přiměřeného zadostiučinění v penězích v rámci tzv. nemajetkové újmy nelze nikdy předem přesně stanovit a je to na rozhodnutí soudu, jak takový nárok posoudí. Prosté odmítnutí bez dalšího odůvodnění však neobstojí. Poškozený se cítí být trestným činem morálně i jinak poškozen. Nárok odůvodnil tím, že úmyslným jednáním výše uvedeného obžalovaného mu byla způsobena škoda, kterou žádal jako nemajetkovou újmu uhradit v penězích a vyčíslil jí částkou jeden milion korun českých. Jak ve své výpovědi, tak ve svých podáních podání shrnul, jaké příkoří mu bylo v důsledku nuceného vystěhování způsobeno, co musel podstoupit a jaké následky to na něm a jeho rodině zanechalo. Z pohledu času, který uplynul, není dost dobře možné vyčíslit jednotlivé nároky, je ale zjevné, že újma nemajetkového charakteru způsobena byla. Pokud jde o výši nároku, se kterým se poškozený připojil, nepovažuje tento za nikterak přemrštěný v porovnání s jinými rozhodnutími soudů v obdobných sporech, či ve sporech na ochranu osobnosti. Poškozený je přesvědčen, že spácháním zločinu zneužití pravomoci úřední osoby bylo porušeno mj jiné i základní právo poškozeného na respekt k lidské důstojnosti, garantované čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a základní právo na respekt k soukromému životu, garantované čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i jiná zákonem zaručená práva poškozeného. Poškozený požadoval na zadostiučinění jako nemajetkovou újmu částku 1 000 000 Kč. Jistě lze tuto částku hodnotit jako subjektivně vyčíslenu, nicméně nikde nejsou veřejně dostupné jakékoli determinující tabulky, které by újmu podobného charakteru „objektivizovaně“ vyčíslily a poškozený se domnívá, že se v žádném směru nejedná o excesivní částku. V tomto směru je každá osoba značně jinak citlivá na míru zásahu do svého soukromí, a to nejen co se týče intenzity, ale i co se týče obsahu takového zásahu. Poškozený v tomto směru nemůže vědět, jak citlivý bude soud při hodnocení míry zásahu do jeho soukromí, když intenzitu zásahu vnímal velmi silně a je přesvědčen, že i objektivně byla intenzita významná, respektive, že každá jiná podobná osoba, podobného postavení a podobných názorů by tento zásah vnímala rovněž stejně intenzivně a možná i výrazněji.

23. Navrhl, aby odvolací soud odvolání poškozeného vyhověl a rozhodl tak, že uloží obžalovanému JUDr. R. O. povinnost nahradit poškozenému J. Ch. náhradu škody (správně má být nemajetkovou újmu) ve výši 1 000 000 Kč.
24. **V původním řízení byl též stíhán i obžalovaný (nyní odsouzený) JUDr. J. M., jehož trestní věc byla vyloučena k samostatnému projednání a rozhodnutí, přičemž věc byla nadále vedena pod sp.zn. 9 T 1/2021.** V této trestní věci **byla schválena dohoda o vině a trestu** sjednaná dne 25. 2. 2021 mezi obžalovaným JUDr. J. M. a státní zástupkyní Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 JUDr. Zdeňkou Galkovou, přičemž jmenovaný byl uznán vinným zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011. Podle § 329 odst. 2 tr. zákoníku mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 2 roků, jehož výkon mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 1 roku. **Rozsudek nabyt právní moci dne 25. 2. 2021.**
25. Jak již bylo uvedeno v předchozím rozhodnutí Městského soudu v Praze, oproti situaci, která byla v době rozhodování soudem I. stupně, lze znovu poukázat na skutečnost, že na

obžalované JUDr. Z. D. a Mgr. J. Š. se v současné době hledí, jako by nebyli soudně trestáni (ve vztahu k odvolacím námitkám a k návrhům státní zástupkyně ve vztahu k těmto dvěma obžalovaným).

26. Státní zástupkyně, přestože odvolání podávala 17. 1. 2022, a bylo možno si uvedené okolnosti ověřit, toto neučinila, a proto se ve svém odvolání zcela nesprávně domáhala ukládání souhrnných trestů, ačkoli takové tresty již uložit ze zákona není možné.
27. **Městský soud v Praze jako soud odvolací ve smyslu § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal z podnětu podaných odvolání zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž byla podána odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, přihlížel přitom i k vadám, které odvoláními vytýkány nebyly, pokud mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána odvolání, a shledal, že odvolání obžalovaného W. a státní zástupkyně jsou důvodná, byť z důvodů jiných, než přímo uváděných. Odvolání obžalovaného J. bylo shledáno nedůvodným.**
28. S odkazem na shora citovanou argumentaci a na vyslovený právní názor dovolacího soudu je nutno konstatovat, že trestní stíhání obžalovaných je přípustné a odvolání je tak třeba projednat.
29. Pokud jde o řízení, jež napadenému rozsudku předcházelo, odvolací soud se přesvědčil, že v řízení nebyly zjištěny procesní vady, které by mohly mít vliv na správnost či zákonnost rozhodnutí a které by samy o sobě vedly ke zrušení napadeného rozhodnutí. V hlavním líčení byla dodržena všechna zákonná ustanovení, včetně těch, která mají zabezpečit právo obviněného/obžalovaného na obhajobu, a která zajišťují zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nalézací soud provedl všechny dostupné důkazy v rozsahu potřebném pro rozhodnutí v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr. řádu.
30. Podle § 2 odst. 5 tr. řádu orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezbavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhnout a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezbavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí. V tomto směru lze konstatovat, že soud I. stupně dostal svému úkolu a dokazování v potřebném rozsahu provedl.
31. Podle § 2 odst. 6 tr. řádu orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.
32. Pokud jde o **skutková zjištění** nalézacího soudu, je nutno uvést, že hodnocení důkazů je výhradní doménou soudu nalézacího a odvolací soud není oprávněn do tohoto hodnocení jakkoli zasahovat, a pokud, tak pouze zcela výjimečně, zejména pokud je hodnocení důkazů v rozporu s obsahem provedených důkazů, pokud by hodnocení bylo vedeno pouze jednostranně (ať ve prospěch nebo v neprospěch obžalované) či pokud by odporoval logice. Nic z uvedeného v projednávaném případě shledáno nebylo.
33. Nalézací soud v rámci hlavního líčení provedl veškeré potřebné a dostupné důkazy v rozsahu nezbytném ke zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ve svém rozhodnutí jednotlivé důkazy náležitě označil, uvedl je a současně uvedl, co konkrétně z těchto důkazů vyplývá, zejména pak ve vztahu k otázce skutkových zjištění jako takových.
34. Pokud některé z důkazů, jejichž provedení bylo navrhováno obhajobou, neprovedl, nelze

takový postup považovat za nesprávný. Obžalovaní ani tímto postupem nebyli nijak zkráceni na svých právech, na právu na obhajobu. Nelze hovořit o tzv. opominutých důkazech, nalézací soud se dostatečným způsobem vypořádal s tím, z jakého důvodu navržené důkazy neprováděl.

35. Nalézací soud vyslechl obžalované, kteří se k věci vyjádřili (obžalovaný Š. v hlavním líčení nevypovídal, jeho výpověď byla přečtena, resp. bylo přečteno jeho vyjádření, že se odmítá k věci vyjádřit), vyslechl poškozené V. B., J. N. a J. Ch., svědky N., Srpa, B.. Další z obžalovaných, nyní již pravomocně odsouzený JUDr. J. M. byl rovněž slyšen ještě v pozici obžalovaného.
36. Nelze mít za to, že by soud I. stupně pochybil, pokud své skutkové závěry opřel o výpovědi poškozených B., N. a Ch., a o výpovědi dalších svědků, N., B., z jejichž výpovědí soud ve svém rozhodnutí, v jeho odůvodnění, podrobně rozvádí podstatné okolnosti, které jsou významné právě pro posouzení otázky prokázání spáchání konkrétního jednání obžalovaných a jeho posouzení. Náležitě se vypořádal s obsahem výpovědi svědka Srpa a s jeho věrohodností. Nalézací soud se ve svém rozhodování ovšem neopíral toliko o výpovědi svědků (případně částečně o výpovědi obžalovaných), ale provedl i velmi obsáhlé dokazování listinnými důkazy. Nejprve vyjmenoval listiny, z nichž byly dále zjištěny další důkazy, jedná se o zprávy Archivu bezpečnostních složek stran zjištění archiválií ve vztahu k jednotlivým poškozeným. Dále byly zajištěny i osobní spisy obžalovaných, z nichž rovněž soud I. stupně vycházel. Nalézací soud provedl důkaz jednotlivými spisovými materiály ve vztahu k jednotlivým poškozeným, konkrétně: Vyšetřovacím svazkem ČVS: VS-651/79, ve věci vedené proti podezřelému V. B.; spisem Ministerstva vnitra, reg. Č 2223, krycí jméno Protist. Tisk. – TEROR, arch. č. OB-2223 MV, též mj. i ohledně vedení jména poškozeného B. v seznamu osob, která má být předvedena a u něhož má být provedena domovní prohlídka, příp. předání do CPZ; spisem Ministerstva vnitra, reg. číslo xxx „Xxx“, 1. částí, když svazek byl veden opět na osobu (nyní poškozeného) B.; spisem Ministerstva vnitra, re. číslo 2513, 2. částí, týkající se rovněž svědka B.; spisem Ministerstva vnitra, reg. č. 01xxx „Xxx“, vedeného opět na osobu svědka B.; spisem Ministerstva vnitra, reg. č. 0126749 „Xxx“ týkajícího se osoby J. P.; spisem Ministerstva vnitra re. č. 26749 „Xxx“, vedený na osobu J. P. a týkajícího se nasazení odposlechů v bytě a využití poznatků při provádění preventivních opatření v rámci akce „Xxx“; spisem Ministerstva vnitra, reg. č. 26749 „Xxx“, opět vedený na J. P. jako osobní svazek; osobním spisem J. P., týkající se žádosti o vystěhování z ČSSR; spisem Ministerstva vnitra, reg. č. 28767 týkajícího se J. N.; osobním spisem J. N. obsahujícím žádost o vycestování z ČSSR; spisovým materiálem poškozeného N. č. 262003379/12, o žádosti o vydání osvědčení o účasti na 3. odboji; personálními složkami jednotlivých obžalovaných; rovněž zmínil k dokreslení okolností i vyhodnocení spisového materiálu ve věci napadení Z. F. (napadení několika osobami) a v souvislosti s návštěvou tří příslušníků StB, které poškozený B. znal (dva z nich, třetí měl popisem odpovídat obžalovanému Š.), přičemž jej měli nutit k dobrovolnému vystěhování z ČSSR; usnesení inspekce ministra vnitra ČSSR ohledně přerušování trestního stíhání ve věci napadené F.. V případech výše uvedených odkazů na spisové materiály pak nalézací soud u každého jednotlivého spisového materiálu (svazku) rozvádí jednotlivé dílčí listinné dokumenty v těchto spisech obsažené, včetně přesného popisu, čeho se listiny týkají a jaký vztah k nim (v souvislosti s posuzováním skutkových zjištění), přičemž rovněž v jednotlivostech uvádí, jak který z obžalovaných se podílel na jednání, které je nakonec předmětem tohoto řízení. Odvolací soud v těchto konkrétních detailech odkazuje, s ohledem na jejich rozsah, na odůvodnění napadeného rozsudku, neboť by bylo jen opakováním tam rozvedených okolností, skutečností. To se zejména též týká obžalovaného JUDr. H., který mj. na svoji obhajobu uvedl, že ve vztahu k jeho osobě má být usvědčujícím důkazem toliko jediná listina, navíc zpochybněná. I ve vztahu k tomuto obžalovanému je ve shora uvedených spisových materiálech dostatek listin, když z odůvodnění rozsudku

jasně vyplývá, že např. v materiálu Spisový materiál Ministerstva vnitra, reg. číslo 26749 „Xxx“ (týkající se osoby J. P., projekt ASANACE, snaha docílit vycestování z území ČSSR) jsou založeny např. návrh na zařazení do indexu nežádoucích osob vypracovaný obžalovaným Mgr. Š., doporučený obžalovaným JUDr. H., stejně jako návrh na uložení svazku „Xxx“ vypracovaný obžalovaným Mgr. Š., ke schválení doporučený JUDr. H.; případně Spisový materiál Ministerstva vnitra, reg. číslo 28767 (týkající se poškozeného N., skupiny Extempore, opatření k zabránění skupině v dalším negativním ovlivňování mládeže...), v němž mimo jiné je jeden z návrhů na opatření – provedení pohovoru s poškozeným N., pohovor měl být proveden D. a obžalovaným Mgr. Š., návrh byl schválen obžalovaným JUDr. H., poškozený byl tehdy zahrnut do opatření v rámci akce ASANACE s cílem dosáhnout jeho vystěhování z ČSSR, přičemž záznam vypracoval Mgr. Š., obžalovaný JUDr. H. jej podepsal.

37. Obsah jednotlivých odvolání je víceméně opětovným rozváděním již v hlavním líčení uplatněné obhajoby. Obžalovaný JUDr. H. namítá skutková zjištění a jeho podíl na trestné činnosti, jak je popsána v rozsudku, nesouhlasí s tím, že by jakkoli svým konkrétním jednáním jakkoli naplňoval znaky trestné činnosti, která je mu kladena za vinu, nijak se nepodílel na opatřeních směřovaných vůči svědkovi N., k otázce vycestování svědka do zahraničí konstatoval, že vycestoval zcela dobrovolně na základě žádosti o vycestování, která mu byla schválena, nebylo mu nijak znemožněno se do ČSSR vrátit apod. Nesouhlasí s argumentací soudu I. stupně, pokud pak naplnění znaků žalovaného trestného činu dovozuje mimo jiné z porušení čl. 30 odst. 1 Ústavy ČSSR, § 3 odst. 1, odst. 2 zákona o Sboru národní bezpečnosti a § 23 zákona o služebním poměru příslušníku Sboru národní bezpečnosti. Namítá, že nebylo posouzeno, že by se měl trestné činnosti vůbec dopustit jako úřední osoba, přičemž odkazuje na (tajnou) směrnici A-oper-I-1 „Směrnice pro činnost pracovníků kontrarozvědky“ spolu s odkazem na ustanovení § 50 písm. a) zákona o Bezpečnostní informační službě. Dovozuje, že z těchto ustanovení vyplývá, že se nemohl dopustit trestné činnosti v pozici úřední osoby. Obžalovaný JUDr. O. především své odvolání směřuje proti skutečnosti, že vůbec je trestní stíhání vedeno, podrobně rozebírá otázku promlčení trestního stíhání, současně poukazuje na skutečnost, kdy bylo trestní stíhání zahájeno, ačkoli veškeré dostupné informace již byly dávno známy, i s ohledem na již proběhlá trestní řízení ve vztahu k dalším osobám. Obžalovaná Mgr. Š. podrobně rozvádí své námítky stran postupu nejenom soudu I. stupně, ale zpochybňuje otázku přijetí zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, konkrétně ustanovení § 5 tohoto zákona, dále namítá existenci a způsob postupu ÚDV, namítá neústavnost rozhodnutí – Nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 12. 1993, sp.zn. Pl. ÚS 19/93, namítá podjatost ústavních soudců rozhodujících v uvedené věci Pl. ÚS 19/93 a dovozuje tak, že odůvodnění takového nálezu není závazné, protože nemůže působit ani silou své přirozené autority, podle něho ji nemá. Současně ve stručnosti namítá, že k vystěhování uvedených osob do zahraničí docházelo na vlastní žádost na základě povolení, o kterém rozhodovala krajská správa pasů a víz, která nebyla podřízena StB. Je poněkolkáté stíhán pro totéž. Odvolací soud se ztotožnil s argumentací soudu nalézacího a lze ji proto na tomto místě v podstatě znovu zopakovat. Obžalovaní JUDr. Z. D., JUDr. K. H., JUDr. R. O. a Mgr. J. Š. se dopustili jednání shora uvedeného, kterým naplnili jak po stránce subjektivní, tak i po stránce objektivní všechny znaky skutkové podstaty zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku, ve znění účinném do 30. 11. 2011, ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku. Všichni obžalovaní ve svých výpovědích namítli, že nejednali mimo rámec tehdy platného zákona, takže proto se žádné trestné činnosti nedopustili a ani dopustit nemohli, protože podle jejich názoru je navíc nelze trestat za něco, co dělali v mezích tehdy platného zákona, přičemž, jak je zřejmé, do jisté míry zlehčovali i okolnosti týkající se vycestování zmíněných osob, když shodně konstatovali, že poškození přece vycestovali zcela dobrovolně, se

souhlasem příslušných orgánů, dobrovolně prohlásili, že se vzdají svého občanství. S ohledem na obsah výpovědí poškozených a s ohledem na obsah listinných důkazů raději odvolací soud takovou obhajobu ponechává bez komentáře, snad lze jen konstatovat, že vyznívá značně cynicky. Obžalovaný Mgr. Š. s ohledem na odvolací argumentaci má za to, že je stíhán na „politickou objednávku“ (jak to formuloval nalézací soud). Tento obžalovaný prostřednictvím svého obhájce, jak je patrné z jeho vystoupení před odvolacím soudem v jednací síni, v podstatě zcela popírá společenský vývoj od 1. 1. 1990, od uvedené doby je v podstatě postupováno v rozporu s ústavními principy, zpochybňuje účinnost demokraticky přijatých zákonů, zpochybňuje rozhodnutí Ústavního soudu a činnost ústavních soudců. Spolu se soudem nalézacím lze konstatovat, že ad I. a) rozsudku bylo prokázáno, že se obžalovaní JUDr. Z. D., JUDr. R. O. a Mgr. J. Š. dopustili tam skutku popsaného, jednání je prokazováno výpovědí poškozeného B. a listinnými důkazy, jež nalézací soud nejenom vyjmenovává, ale i rozvedl, co z nich vyplývá. Obžalovaní namítají, že se nedopustili v rámci svých pracovních povinností ničeho nezákonného, nijak nepřekročili hranice tehdy platného trestního zákona, nicméně, je správný závěr nalézacího soudu, že obžalovaní svou činností z pozice svého úředního postavení vytvářeli na poškozeného stupňující systematický nátlak, jehož jediným cílem bylo donutit poškozeného k trvalému opuštění ČSSR, k čemuž poškozený svolil až po tříleté persekuci ze strany obžalovaných. Bylo zjištěno, že důvodem takto vyvíjeného nátlaku bylo politické přesvědčení poškozeného B., který byl členem hudební skupiny Plastic People of the Universe a že byl též signatářem Charty 77. Byla proti němu prováděna opatření spočívající v opakovaných výsleších, domovních prohlídkách, umístování do cely předběžného zadržení, odposleších a v působení StB na zaměstnavatele poškozeného s cílem jeho propuštění (ostatně, obžalovaní nijak nespoují, že k podobným činnostem fakticky docházelo, nicméně cynicky zlehčují pozici poškozeného v tom smyslu, že nakonec rozhodnutí o vycestování z ČSSR učinil vlastně dobrovolně), součástí působení na jeho osobu bylo i fyzické napadení, bylo provedeným prokázáno, že mu ze strany obžalovaných bylo opakovaně vyhrožováno, buď vězením případně i únosem dcery. Jednání ze strany obžalovaných tak působilo poškozenému závažnou újmu a stav tísně, v důsledku čehož tak poškozený učinil rozhodnutí trvale vycestovat z ČSSR. Jednání je prokazováno nepřímo též výpovědí svědkyně B. (podrobně viz napadené rozhodnutí). Nelze přehlédnout (z hlediska hodnocení všech okolností), že svědkyně uvedla, že právě okolnosti (jednání obžalovaných), které donutily matku se vystěhovat, na ní zanechaly následně zdravotní následky, přetrvávají dodnes. Nalézací soud neshledal žádné okolnosti, které by výpověď poškozeného zpochybňovaly. AD I. b) bylo rovněž prokázáno, že se obžalovaní JUDr. Z. D., JUDr. R. O. a Mgr. J. Š. dopustili uvedeného skutku. Přes nemožnost provést důkaz přímo výslechem svědkyně (viz odůvodnění napadeného rozsudku), lze spolu se soudem I. stupně mít za to, že s ohledem na obsah listinných důkazů, ale i z výpovědí svědka B., byl skutkový stav zjištěn dostatečně. Opět platí, že důvodem vyvíjeného nátlaku bylo politické přesvědčení poškozené P., která byla signatářkou Charty 77 a organizačně se podílela na činnosti disentu. Byla proti ní prováděna opatření spočívající v opakovaných výsleších, odposleších, zadržování v cele předběžného zadržení a v působení StB na zaměstnavatele s cílem propuštění. To vyplývá ze svazků pod krycím názvem „Xxx“. Tyto skutečnosti poškozená uvedla ve své žádosti o vystěhování z ČSSR ze dne 7. 12. 1981 (opět je třeba poukázat na zlehčování takového kroku poškozené ze strany obhajoby, pokud bylo uváděno dobrovolné vycestování). Poškozená se v důsledku dlouhotrvajícího systematického nátlaku psychicky zhroutila. Co se týče jednání ad II., obžalovaní JUDr. K. H. a Mgr. J. Š. se dopustili tohoto skutku. Usvědčování jsou výpovědí poškozeného J. N. a výpovědí svědkyně L. N. a listinných důkazů, z nichž vyplynulo, že důvodem vyvíjeného nátlaku bylo politické a náboženské přesvědčení poškozeného N. (byl členem protirežimních hudebních skupin Extempore a Mezanin). Nebylo zjištěno nic, co by jeho

výpověď zásadně zpochybnilo. Byla proti němu prováděna opatření spočívající v opakovaných výsleších, v zadržování v cele předběžného zadržení, znemožnění výkonu umělecké dráhy a v působení StB na zaměstnavatele poškozeného, což vyplývá i z listin (viz svazky pod krycím názvem „Kapela“). Dlouhodobý nátlak ze strany obžalovaných působily poškozenému závažnou újmu a stav tísně, což donutilo poškozeného k rozhodnutí trvale vycestovat z ČSSR, ačkoliv původně takto učinit nechtěl. Ad III. se obžalovaný JUDr. R. O. dopustil tam popsaného skutku. Je usvědčován výpovědí poškozeného J. Ch. a (zejména, s ohledem na výpověď poškozeného) listinnými důkazy (viz podrobné odůvodnění napadeného rozsudku). Z těchto důkazů opět, jako ostatně i v předchozích případech vyplynulo, že důvodem vyvíjeného nátlaku bylo politické přesvědčení poškozeného N., který byl signatářem Charty 77, byla proti němu prováděna opatření spočívající v opakovaných výsleších, v zadržování v cele předběžného zadržení a v působení StB na zaměstnavatele poškozeného, což vyplývá z listinných důkazů (viz svazky pod krycím názvem „Xxx“), což se pochopitelně dotýkalo i jeho rodinných příslušníků, respektive rodinných příslušníků jeho manželky. Dlouhodobý nátlak ze strany obžalovaných působily poškozenému závažnou újmu a stav tísně, což nakonec vedlo poškozeného k rozhodnutí trvale vycestovat z ČSSR, ačkoliv původně takto v tu dobu učinit nechtěl. Jednání obžalovaných byla prokázána tak, jak byla popsána nalézacím soudem ve výroku o vině, ve skutkové větě.

38. Správnou a odpovídajícím způsobem zdůvodněnou byla shledána i použitá **právní kvalifikace**. Obžalovaní byli uznáni vinnými - obžalovaný JUDr. Z. D. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I.), obžalovaný JUDr. K. H. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad II.), obžalovaný JUDr. R. O. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I., ad III.), a obžalovaný Mgr. J. Š. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I., ad II.).
39. Nalézací soud se k otázce použité právní kvalifikace vyjádřil podrobně, rozvedl své úvahy a odvolací soud nemá, co by nad rámec uvedeného doplnil. Snad jen, že se vypořádal i s otázkou, zda obžalovaní ve svých pozicích jednali jako úřední osoby. Odkaz obžalovaného na tajnou směrnici (viz shora), již dává do souvislosti s aktuálním zněním zákona o BIS, podle názoru odvolacího soudu není přílehlavý, ostatně, již řadou rozhodnutí v minulosti nebylo nikdy zpochybněno postavení pachatelů, pracovníků StB v daných pozicích jako osob úředních s odkazem na výjimečné postavení ve smyslu § 50 písm. b) zákona o BIS. Ani soudy I. stupně, odvolací soudy, případně Nejvyšší soud či Ústavní soud v minulosti nezpochybnily postavení těchto osob.
40. **Co se týče podrobnějšího odůvodnění** této části, nejen že odkazuje odvolací soud na závěry soudu I. stupně, ale zejména **odkazuje na právní názor vyslovený v této souvislosti usnesením Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2023, sp. zn. 3 Tdo 200/2023**. Tímto právním názorem je odvolací soud vázán.
41. Pokud jde o uložené tresty, je třeba uvést následující. Napadeným rozsudkem byli obžalovaní odsouzeni: obžalovaný JUDr. K. H. podle § 329 odst. 2 tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011, k trestu odnětí svobody v trvání dvou a půl roku, podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou roků; obžalovaný JUDr. R. O. podle § 329 odst. 2 tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011, k trestu odnětí svobody v trvání dvou a půl roku, podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební v trvání dobu dvou roků; v

- případě obžalovaných JUDr. Z. D. a Mgr. J. Š. bylo podle § 44 tr. zákoníku upuštěno od uložení souhrnného trestu, vzhledem k trestu odnětí svobody v trvání tří a půl roku, uloženého rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 30. 8. 2004, sp. zn. 1 T 119/2001, s právní mocí 13. 9. 2007, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. 7 To 281/2007, neboť tento trest je dostatečný.
42. V případě obžalovaného JUDr. H. nelze takto uložený trest považovat za nepřiměřeně přísný. Odpovídá všem zákonným hlediskům, nalézací soud uvedl, že přihlížel k tomu, že se na obžalovaného hledí, jako by odsouzen nebyl, přihlížel k věku obžalovaného i k době, která od spáchání trestného činu uplynula. Přihlížel i k trestu, jaký byl uložen již odsouzenému M.. Rovněž v případě obžalovaného JUDr. O. dospěl odvolací soud ke stejnému závěru jako v případě obžalovaného JUDr. H., že se nejedná o trest nepřiměřený, ale o trest odpovídající všem zákonným hlediskům. Pokud v případě obžalovaných Mgr. Š. a JUDr. D. bylo podle § 44 tr. zákoníku upuštěno od uložení souhrnného trestu, je třeba upozornit, že situace se v jejich případech zásadně změnila.
43. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 30. 8. 2004, sp.zn. 1 T 119/2001, bylo oba obžalovaní odsouzeni za trestný čin zneužití pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. c) tr. zákona č. 140/1961 Sb. Obžalovaný JUDr. D. byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 3 roků, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem (následně přeměněno na výkon trestu ve věznici s dohledem), z tohoto trestu byl podmíněně propuštěn usnesením Okresního soudu v Břeclavi ze dne 27. 3. 2012, sp.zn. 3 PP 10/2012, přičemž zbývalo vykonat zbytek trestu ve výměře 210 dní, ve zkušební době podmíněného propuštění se osvědčil dne 8. 10. 2014, přičemž usnesením Okresního soudu Praha – východ ze dne 23. 10. 2021, sp.zn. 0 Nt 5172/2021, bylo rozhodnuto o zahlázení tohoto odsouzení. Obžalovanému Mgr. Š. byl uložen trest odnětí svobody v trvání 3 roků a 6 měsíců se zařazením do věznice s dozorem, který vykonal dne 23. 10. 2012. Usnesením Okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 21. 9. 2021, sp.zn. 2 Nt 607/2021, bylo toto odsouzení zahlázeno.
44. Jak již bylo naznačeno v předchozím rozhodnutí Městského soudu v Praze, v době podání odvolání již tato skutečnost byla zřejmá, státní zástupce však na ni nijak nereagoval a v rámci odvolání se domáhal uložení souhrnných trestů.
45. Rovněž na tyto dva obžalované se tak hledí, jako by nebyli odsouzeni. Tak ovšem nelze ani uvažovat o ukládání eventuálně souhrnných trestů podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku.
46. Za dané situace tak připadá ukládání trestů samostatných.
47. Nicméně si odvolací soud v této souvislosti dovolí učinit několik poznámek, které ostatně do jisté míry zazněly již v předchozím usnesení Městského soudu v Praze.
48. **Trestní stíhání bylo zahájeno** (doručením usnesení o zahájení trestního stíhání obviněných podle § 160 odst. 1 tr. řádu) **v případě obžalovaného JUDr. D. dne 13. 2. 2018(!), stejně tak v případě obžalovaného JUDr. H., a v případě obžalovaných JUDr. O. a Mgr. Š. dne 19. 1. 2018(!).** Jak je zřejmé z obžaloby a z napadeného rozsudku, z jeho výrokové části – skutkové věty, jednání, která jsou předmětem tohoto řízení, a pro která jsou obžalovaní stíháni, byla spáchána v období roku 1981 až 1983. Tedy v období, které spadá do období jasně vymezeného shora citovaným ustanovením § 5 zákona č. 198/1993 Sb. Promlčecí doba v případě jednání obžalovaných, a to všech shodně, počala běžet dne 30. 12. 1989. Novelou trestního zákona ze dne 9. 12. 1999, zákonem č. 327/1999 Sb., došlo rovněž k doplnění ustanovení § 67a tr. zákona o ustanovení označené písmenem d), jímž byla upravena otázka nepromlčitelnosti některých trestných činů, když toto ustanovení pod uvedeným písmenem bylo doplněno o text, podle kterého uplynutím promlčení doby nezaniká trestnost též jiných trestných činů spáchaných v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody činí nejméně deset let, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění

obžaloby, a buď byly spáchány veřejnými činiteli anebo byly spáchány v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či náboženských. Novela byla přijata s ohledem na skutečnost, že v celé řadě případů trestního stíhání pro uvedené trestné činy hrozilo marné uplynutí promlčecí lhůty, neboť se nepodařilo v řadě případů dokazování náležitě dokončit. Postup zákonodárce tak lze pochopit. Nicméně by mělo být současně přihlíženo k tomu, zda a do jaké míry byly orgány činné v trestním řízení aktivní a do jaké míry činily odpovídající kroky k tomu, aby bylo učiněno zákonu zadost. K tomu je nutno poukázat na skutečnost, že minimálně v rámci rozhodování ve věci Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp.zn. 1 T 119/2001, bylo rozhodování v případě obžalovaných JUDr. D. a Mgr. Š., byla projednáván trestná činnost, která zcela jednoznačně souvisela s trestnou činností, která je předmětem tohoto trestního řízení. Je zarážející, že (ačkoliv se týkala obdobné trestné činnosti, stejných obžalovaných, a dokonce ve věci figurovaly stejné osoby jako v nyní projednávané věci, jistě bylo nutno vycházet ze stejných důkazních materiálů, které byly jednoznačně k dispozici, takže nelze hovořit o tom, že by v důsledku poměrů panujících v totalitním režimu nebylo možno věc řádně projednat), orgány činné v trestním řízení byly naprosto nečinné až do ledna, resp. února 2018 (!) a lidově řečeno „na poslední chvíli“ zahájily trestní stíhání obžalovaných. Tím se poněkud vytrácí účel zákona, jímž bylo zajistit, aby nedošlo (nezaviněně) k marnému uplynutí promlčecí lhůty. Novela trestního zákona byla přijata dne 9. 12. 1999 s účinností od 28. 12. 1999. Standardní promlčecí lhůta by tak uplynula (a to v případě nejdéle stanovené 15 leté) dne 28. 12. 2014. Nicméně je nutno vycházet z argumentace Nejvyššího soudu, že promlčecí lhůta neuplynula. Pak je ovšem třeba se ptát, z jakého důvodu byly orgány činné v trestním řízení tak dlouho nečinné, že i přes plynutí standardní promlčecí lhůty, dokonce té nejdelsí podle nyní účinného znění trestního zákoníku, nečily ničeho a teprve až v roce 2018 přistoupily k zahájení trestného stíhání.

49. **Tyto okolnosti tak je třeba zohlednit při ukládání trestů obžalovaným.**

50. Podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. řádu odvolací soud zruší napadený rozsudek, též bylo-li v přezkoumávané části rozsudku porušeno ustanovení trestního zákona.
51. Podle § 259 odst. 3 tr. řádu může odvolací soud rozhodnout sám rozsudkem ve věci, jen je-li možno nové rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn a popřípadě na základě důkazů provedených před odvolacím soudem doplněn nebo změněn. Odvolací soud se může odchýlit od skutkového zjištění soudu prvního stupně jen tehdy, jestliže v odvolacím řízení ad a) provedl znovu některé pro skutkové zjištění podstatné důkazy provedené již v hlavním líčení, nebo ad b) provedl důkazy, které nebyly provedeny v hlavním líčení
52. Odvolací soud tak napadený rozsudek zrušil v rozsahu, jak je uvedeno výše. Protože pominuly podmínky pro upuštění od uložení souhrnných trestů v případě obžalovaných JUDr. D. a Mgr. Š., bylo třeba těmto obžalovaným rovněž uložit tresty. Odvolací soud tak při nezměněných výrocích o vině – v případě obžalovaného JUDr. Z. D. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I.), a v případě obžalovaného Mgr. J. Š. zločinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b), e) tr. zákoníku č. 40/2009 Sb., ve znění platném do 30. 11. 2011 (ad I., ad II.), znovu rozhodl tak, že oběma obžalovaným podle § 329 odst. 2 tr. zákoníku č. 40/2009 Sb. ve znění platném do 30. 11. 2011, uložil trestu odnětí svobody v trvání 2 roků. Podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku oběma obžalovaným výkon trestu podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 2 roků. Bylo vzato v úvahu, že již za předchozí trestnou činnost podstatnou část trestů fakticky vykonali, byli omezeni na osobní svobodě. S ohledem na fikci neodsouzení pak soud přihlédl též k trestům uloženým ostatním obžalovaným.
53. Co se týče odvolání poškozeného Ch., odvolací soud se plně ztotožnil se závěrem soudu I. stupně. Poškozený ve svém návrhu se domáhá náhrady škody (správně se jedná o náhradu

nemajetkové újmy) ve výši 1 000 000 Kč. Blíže svůj nárok nespecifikoval, uvedl okolnosti, na podkladě kterých se domnívá, že byl morálně poškozen, byl poškozen na svých právech. Nelze však pominout skutečnost, že obdobně jako v případě orgánů činných v trestním řízení je třeba poukázat na skutečnost, že se poškozený náhrady nemajetkové újmy domáhá až v souvislosti s trestním řízením, ačkoli mu nic nebránilo se po obžalovaném domáhat v období od 31. 12. 1989 náhrady škody, potažmo následně náhrady nemajetkové újmy v penězích. Jak bylo uvedeno, trestní stíhání obžalovaných bylo zahájeno až v roce 2018 (v daném případě obžalovaného JUDr. O. 19. 1. 2018). Dokazování stran prokázání nároku poškozeného v konkrétní výši by pak s ohledem na tyto okolnosti značně přesahovalo rámec trestního řízení. Proto bylo odvolání poškozeného podle § 256 tr. řádu rovněž zamítnuto jako nedůvodné.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není přípustný další řádný opravný prostředek. Lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr. řádu). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud (§ 265c tr. řádu). Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce nebo i bez takového návrhu pro nesprávnost, kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr. řádu). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr. řádu). V dovolání musí vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů odvolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 7. září 2023

JUDr. Pavel Benda, v.r.

předseda senátu